

Lietuvių Aukos.
Prof. M. Biržiška ir Vaisės.
Bedarbės Priežastys.
Nelaimingas 13 Numeris.

Pradžioj šios savaitės Chicagoj įvyko didelė nelaimė. Kilus gaisrui kasamam tunely keliolika žmonių užtroško, o apie 50 išnešti vos gyvi. Ne mažiau kaip penki lietuviai patiko čia mirti.

Kuomet mes kalbam apie lietuvių rolę šios šalies gyvenime, neprivalėtumėm užmiršti tų aukų, kurios mūsų tautos žmonės čia sudėjo ir dar sudės pakėlimui ekonominio ir kultūrinio stovio.

Prof. M. Biržiška apleidė Chicagoj trim dienom anksčiau negu buvo numatoma. Priežastis—per didelis vaishingumas.

Indų vadas Gandhi maldaavo žmonių, kad nevirgintų jo savo užuojautos demonstracijom. P-as Biržiška, matyti, žinojo, kad Vilniaus Vadavimo Komitetas, Katalikų Federacija ir gal dar kiti rengė jam išleistuves. Trys dienos išleistuvių su prakalbam, muzika, dainom ir kitokiom ceremonijom nuvirgintų kiekvieną.

Senovėje vienas romėnų vadas sugrįžo namo skaudžiai sumušęs savo priešus. Kaip atlyginimą tam vadui Romos senatas nusprendė paskirti tris muzikantus, kurie eitų jam išpaskos ir grodami atkreiptų į vadą visuomenės dėmesį. Trumpą laiką muzika vadui nusibodo ir jis išvyko į antrą karę. Vel atsižymėjęs grįžta atgal ir pats paprašo senato, kad padarytų jam malonę ir atimtų atgal visą muziką.

Prof. M. Biržiška būtų daug geriau užganedintas jei vietoj sakymo jam prakalbu, mes atliktumėm ką nors teigiamo Vilniaus vadavimo idėjai. Jis yra nekartą prašęs užsisiprenumeruoti žurnalą "Mūsų Vilnius", kuris kainuoja tik pusantro dolerio į metus. Kiekviena Sandariečių kuopa turėtų užsisakyti bent po vieną egzempliorių.

Kuomet jų pririnksim šimtus arba tuokančius, tuomet galėsim pasakyti jog priėmėm tinkamai prof. Biržišką.

Sergančiam žmogui nebe svarbu žinoti ligos atsiradimo priežastį. Jis laukia kaip greičiau tik išgyti.

Šiandien daug rašoma apie biznio depresiją ir bedarbę. Bet kiek mūsų žino tikrąją to apgailėtino stovio priežastis? Vienas, antras ekonomistas bando ją teisingai išaiškinti. Kiti šiaip sau vadovaujas momento upu. Buvo tokių, kurie šaukė, jog perdidelė imigracija sukelia bedarbę. Dabar, tūnu laiku daugiau atėvių išvažiuoja iš Amerikos negu įvažiuoja, tačiau padėtis nė kiek nepagerėjo. Prez. Hooveris įvedė aukštus muitus ir faktiškai uždarė vartus kitų šalių prekėms. "Tegul Amerikos žmonės vartuoja vietoj pagamintus dalykus" buvo jo obalsis. Vienok tas negelbėjo.

Kas gi tuomet yra priežastis bedarbės? Atsakymas gali būti toks: pasaulinis krizis. Kinai, Indija, Rusija, sudaranti didžiąją visų gyventojų, pergyvena revoliucinį krizį. Nė Amerika, nė Europa neišgali parduoti toms šalims savo gaminių, nes jos neturi kuom atsilyginti.

VAKIETIJOS IR AUSTRIJOS UNIJA TAUTU LYGOJ

Numatoma Didelių Susirėmimų.

ADVOKATAI GALĖS GINTIS ŠIMTĄ METŲ.

Dvi vartojančios tą pačią kalbą valstybės Vokietija ir Austrija nutarė panaikinti muitus. Už prekes pereinančias sieną nebereikės daugiau mokėti muitų.

Nors tai grynai ekonominio pobūdžio dalykas, tačiau Prancūzija, Čechoslovakija, Lenkija ėmė kelti triukšmą, buk panaikinimas muitų priežingas esąs Versalės taikos sutartčiai.

Numatydami, ginčiams nebus galo, Anglų užsienio reikalų ministeris patarė šį klausimą pavesti Tautų Sąjungai. Tegul ji išsprendžia ar Vokietija su Austrija gali daryti panašiais sutartis.

Štai dabar spėjiojama kas atsitiks Tautų Sąjungoj. Mirtos dvi šalys nemano nusileisti, nes tas esąs jų gyvybės ar mirties klausimas. O Prancūzija, žinoma, spirsis tą sutartį sulaužyti, nes kuo stipresnė bus Vokietija, tuo daugiau prancuzams pavojus.

Čechų užsienio reikalų ministeris E. Beneš, skaitomas didžiausiu Vidurinės Europos politiku, pareiškė, jog Tautų Sąjunga šio ginčio neišriš. Advokatai galėsia ginčytis šimtą metų ir prie bendros išvados neprieis. Kas reikalinga padaryti, tai sujungti ne dvi valstybes, bet visą Europą ir tuomet panaikinti muitus.

Svarbu ne tame kelios valstybės jeis į tą Europos valstybių sąjungą. Visa nelaimė, kad Prancūzija su savo draugais neleisdžia vokiečiams nė sukurtėti. Lužtų plyštų, bet Versalės sutartis turi pasilikti nepajudinta.

Sovietų auksas Vokietijai.

Pradžioj šio mėnesio per Rygą pervaziavo šimtas dėžių, apie 5 tonus, rusų aukso į Vokietiją.

Kinai pešasi tarpusavy; Indija boikotuoja svetimausių pagerintus dalykus; Rusija neperka nė pusės to, ką ji pirksdavo prieš karę. Jeigu šioms šalims būtų suteikta kreditai ir paskolos, tuomet sumažėtų ir Amerikoje biznio depresija.

Nelaimingas 13 numeris! Ispanų karalius Alfonsas XIII turėjo bėgti į užsienį, nes žmonės prieš jį sukilo ir paskelbė respubliką.

SLA tas numeris irgi nieko gero nežada. Dr. Graičiūnas nors daug sykiu bandė, bet prezidento sosto visvien nematė.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XVIII

3236 SO. HALSTED STREET

Penktadienis, Baland.-April 17 d., 1931 m.

KAINA 5 CENTAI.

No. 16.

Kvotojas už Vilnių Chicagoj lietuvių tarpe.

Prof. M. Biržiška grupėje Vilniaus Vadavimo Komiteto banketo rengėjų ir programo dalyvių. Kelios tautiniuose rubuose mergaitės yra Jaunosios Birutės narės.

Priešakyje Stella Budrikiūtė ir Bronė Petrauskaitė.

Pirmoj eilėj sėdi J. Rimkus, Vanda Micevičiūtė, ukrain. J. Baron, prof. M. Biržiška, Dr. Perry, Vera Stradomskaitė, Dr. A. Zimontas.

Antroj eilėj stovi: O. Ferantienė, K. Katkevičienė, M. Bernotaitė, E. Platkauskaitė, Ald. Gulbiniūtė, St. Šlikiūtė, N. Sta nevičiūtė, K. Liekiūtė, A. Miščiukaitienė.

Trečioj eilėj stovi: F. Raila, Dr. A. Normantas, D. Pivarunas, M. Vaidyla, F. Platkauskas, J. Brown, G. Lukas, J. Puida.

Lietuviams Iškakė Sveikinti Pilsudskį

Vilnius. III. 19 Elta. Vilniaus lietuvių gimnazijai ir šiaip mokykloms, taip pat prieglaudoms iš Varšuvos buvo atsiųstas įsakymas siusti sveikinamus atvirukus Pilsudskii į Medeirą.

Pilsudskio varduvų Išvakarės Varšuvoj.

Varšuva. III. 19 Elta. Maršalo Pilsudskio vardinių išvakarėse, Varšuvoj buvo visa eilė iškilmų. Visas miestas buvo iliuminuotas ir papuoštas lenkų vėliavomis ir maršalo atvaizdais. Buvo surengta visa eilė akademijų ir paskaitų. I Belvederą buvo nuvykę visų Varšuvos igulos dalių atstovai su orkestrais ir vėliavomis. Belvedero kieme buvo susirinkę karininkų ir puskarininkų delegacijų. Ta proga buvo pasakyta kalba ir pakelta ovacijų maršalo garbei. Ir kituose Lenkijos miestuose įvyko panašių iškilmų vardadienio išvakarėse.

Nelaimė Chicagoj tunely

Pradžioj šios savaitės Chicagoj įvyko baisi tragedija, kurioj žuvo ir nukentėjo keli lietuviai.

Bekasant sanitarinio distrikto tunelį, kilį gaisras ir tuojau užtroškino vienuolika darbininkų, kurių tarpe buvo keturi lietuviai: Brazdickas, Palionis, Gvarda ir Jurgalis.

Sužeistų yra daug daugiau — apie 50 žmonių. Lietuvių sužeista tik vienas — Juozas Katauskas.

Priežastis gaisro buvo neatšargumas su žvake.

Ryga Išrinko Naują Tarybą.

Lietuviai nepravėdė nė vieno atstovo.

Ryga. III. 31. Paaikškėjo rinkimų į Rygos miesto tarybą rezultatai. Socialdemokratų pereitoj taryboj turėjo 29 atstovus, o šiemet—28. Kadangi Rygos tarybos narių bendras skaičius iš 90 išaugo iki 100, tai šis socialdemokratų pralaimėjimas darosi dar žymesnis. Komunistai pravėdė du atstovų daugiau, negu kad turėjo pereitoj taryboj. Dabar jie turės 11 atstovų. Mažumos pralaimėjo del padidėjusio bendro atstovų skaičiaus, nors taryboj jie turės 26 atstovus vietoj ligšiolinių 25. Lietuvių susidomėjimas savo sąrašą buvo didelis. Palyginus su 1928 metų rinkimais, balsuotojų skaičius iš 639 pakilo iki 1059, tačiau savo atstovo lietuviai nepravėdė. Naujoj Rygos taryboj žymiai padidėjo latvių dešiniojo sparno įtaka. dešinysis sparnas pravėdė 16. Taip pat smarkiai pastiprino Vietoj ligšiolinių 13 atstovų, savo pozicijas ir centras, vietoj 13, gaudamas 18 vietų. Bendrai, naujos tarybos veidas bus vėl be aiškios daugumos. Socialistai ir komunistai taryboj turės 40 narnų, latvių buržuazinės grupės—34 ir mažumos—26.

Australija nepriima italų

Labiau suvaržius imigraciją, 66 italai, kurie atvyko iš Naples, nebuvo įleisti į Australiją.

Ileidžiami dabar tik tie sveitimsaliai, kurie turi čia giminti.

Komunistų Diktatura Ant Nacionalistų ir Kapitalistų Pamatų.

"Berliner Tageblatt" vedamajam svarsto klausimą, ar turi pagrindo Europoj reiskiamai baimė prieš bolševikų pavojų ir ar esanti galima Sovietų Europą. Lakraštis konstatuoja, kad Sovietų vyriausybė palaiko nuomonę, jog ji esanti darbininkų ir ukininkų viriausybė. Ši nuomonė esanti bolševikų sistemos stiprumas, kuria ji naudojasi užsieniuose. Ši nuomonė veda prie to, kad nė viena kita vyriausybė negalėtų dalyvauti kryžiaus kare prieš Sovietų Rusiją be baimės del savo egzistavimo. Iš tikro, pareiškia laikraštis, Sovietų Rusijoj yra proletariato diktatura, kuri yra pagrįsta kapitalistų principais ant proletariato nugaros. Ši sistema remiasi stipriais nacionalistais kaip stulpais. Ši sistema turi kiekvieną dieną daryti naujų koncesijų, kurios yra nesuderinamos su komunizmo idėja. Laikraštis pareiškia toliau, kad komunistų povejis grės tol, kol nebus likviduota visuotinė ekonominė krizė. Komunistų sistema galinti nugalminti, tik jei privatus kapitalizmas neišpildys savo misijos. O toji misija yra: duoti darbo, plėsti gerovę ir organizuoti kryžiaus karą prieš bolševizmą.

Finai priešingi prohibicijai.

Virš 100,000 finų moterų padėjo savo parašus po peticija reikalaujančia panaikinti prohibiciją.

Peticija bus įteikta prezidentui.

Ispanija Linksminas; Nuvirstas Karalius Pabego Prancūzijon

Katalikų Bažnyčia Netenka Privilegijų.

DIDIEJI DVARAI BUS IŠDALINTI BEZEMIAM.

Medridas. — Beveik vienu akymirkniu senoji Ispanijos monarchija sugriuvo ir jos vietoj įsteigė respubliką. Visoj šaly nepaprastas upo pakilimas ir visi džiaugias nusikratę valdžios, kuri nemielai širdingai spaudė gyventojus.

Karalius pabėgo į Paryžių. Jį pasekė daugelis Ispanijos bajorų ir kunigaikščių, kurie bijodami keršto neišdrįso pasilikti savo šalį.

Naujos respublikos vidaus ministeris M. Maura pareiškė: "karalius gali sakyti, jog neatsisakė nuo sosto, bet visvien žmonės jį išmetė savo balsais pereito sekmadienio rinkimuose."

Vokietijos Fašistų Spauda Smunka.

Nuo balandžio 1 d. bus sustabdytas Berlyno naciocialistų laikraštis "Volkische Beobachter". Šito laikraščio tiražo apžvalga labai charakteringa naciocialistų spaudos ir, bendrai, tos partijos veikimui. "Volkische Beobachter" iki 1930 metų rugsėjo 14 d. Berlyne buvo išparduodama kasdien 8.000 egzempliorių. Fo rugsėjo 14 d. rinkimų per pirmas dvi savaites tas skaičius padidėjo iki 71.000. Tačiau paskutiniu laiku laikraščio išpardavimas tokiu pat tempu sumažėjo, kaip buvo pakilęs. Jau per Kalėdas Berlyne buvo išparduodama mažiau, kaip 10.000 egzempliorių. Dabar, laikraščio išpardavimui dar sumažėjus, naciocialistų partija turi daug prie jo pridėti ir todėl nutarė jį visai sustabdyti. Šia proga laikraščiai pažymi, kad lygiai, kaip "Volkische Beobachter", sumažėjo ir ktų naciocialistų laikraščių tiražas. E.

Galas Ispanų Monarchijai.

Dar vienam Europos karaliui nukrito nuo galvos karūna. Alfonsas XIII ilgai laikėsis ant savo sosto, antradienį balandžio 14 dieną š. m. įteikė savo "rezignaciją".

Kitos išeities ir nebuvo. Rinkimai į Ispanijos miestų tarybas parodė, jog visa šalis yra republikoniška. Jei Alfonsas XIII nebut pasitraukęs, visoje šalyje galėjo kilti revoliucija. Dabar karalius su savo šeimyna greit išvyks į Paryžių.

Visa Valdžia pateko respublikonų rankose. Šalis džiaugiasi susilaukusi laisvės.

I trumpą laiką respublikonų valdžia įvykino keliatą svarbių reformų. Pirmiausia — katalikų bažnyčia atskirta nuo valstybės ir netenka savo senoviskų privilegijų. Ji bus lygi su kitomis religijomis. Toks bažnyčios pažeminimas sukėlė didelio rūpesčio Vatikane ir popiežius šaka su dideliu atsėdėjimu kas bus toliau.

Karalius bus atiduotas teismui, nes iš jo priežasties Ispanija skaudžiai pralaimėjus Morokoj 1921 metais. Palociu je rasta dokumentų, kurie pagelbėsia nuteisti karalių.

Toliau respublikonų valdžia ims dalinti didelius dvarus ir žemę paskirs darbininkams.

Karaliaus Alfonso XIII šeimyna vykdoma užsieniu pasimė su savim apie \$10,000, 000 vėrtės brangenybių ir atrodo, jog bado jiems nereikės kęsti.

Susišaudė Japonai Su Činiais.

Japonų kariuomenės manevrai virto karu prieš Kinus.

Šanchajus. III. 31. Elta. Mukdene kiniečių policinai palaikė banditais japonų karveivius, kurie atlikę savo manivrus geležinkelio zonoj, juos apšaudė. Japonai tučtuojau pavertė manevrus tikru karo veiksmu, puolė kiniečius, apsupo juos ir suėmė du kulkosvydžius ir 11 revolverių. Galėjo kilti labai nemalonus diplomatinis incidentas. Tačiau japonų konsulas Mukdene įsikišo ir susidariusią padėtį likvidavo. Kiniečių policija atsiprašė.

Kristus susitikdavęs su Adomu.

Kokie pamokslai buvo sakomi bažnyčiose 400 metų atgal?

Neseniai rasta užrašai italų kunigo Barlette pamokslai iš 16-to šimtmečio. Minėtas dviasiškis skelbė, jog pirmas žmogus Adomas dar gyvenio laike Jezaus prisikėlimo. Kileš iš numirusių Jezus ieškojo pasiuntinio pranešt švenč-linksma žinią. Pasišulė Adomas, bet Jezus jį atstumė del to, kad per daug valgas figū. Tuomet prisitartino Abelis.

"Ne" tarė Jezus, "tu patiksi Kainą ir vėl su tavim kas negero atsitiks". Naivus, arkos budavotojas, irgi netiko, nes per daug išrinktas aniolas.

Paprasti tų laikų žmonės manė, jog tai visa tiesa ir šventai tikėjo. Kuo arčiau prie Kristaus laikų, tuo daugiau prietarų.

Gudri Močiutė

ARBA (Močiutės Suokalbis)
Informacijos ir kitos žinios teikiamos nemokamai.
Parašė J. J. ZOLP

VEIKIANTIEJI ASMENYS

ANDRIUS GEDGAUDAS — dvarponis
KLOTILDA GEDGAUDIENĖ — jo motina (močiutė)
ADELINA GEDGAUDAITĖ — Andriaus dukterė
KASTĖ VIDMONTAITĖ — Adelinos draugė
ZOSĖ SKRIDULAITĖ — tarnaitė
STASYS GIAMBUTAS — manomas Adelinos sužadėtinis
ANTANAS GIAMBUTAS — jo tėvas
KAZYS ŠAPALAS — inžinierius
KAZYS — Gedgaudų tarnas, (Terleckis)
ALFREDAS GUSTAVIČIUS — matininkas.

AKTAS I SCENA I

Scenai pakilus, turtingai papuoštas kambarys. Senuolė sėdi minkštoje kėdėje, pasidėjusi ant kelių dėžute, perdėstinėje mažmožiui. Zosė renka indus nuo stalo.

ZOSĖ. Ar bus koki įsakymai?
KLOTILDA. Viskas Zosyte. Ar grįžo panelė iš miesto?
ZOSĖ. Taip, ir ponaitis Giambutas drauge atvažiavo.

KLOTILDA. Stasys kas diena čia. Ne jai vyras.

ZOSĖ. Maloni ponai, jei galima padaryti pastabą, kad geresni dabar Lietuvoj nėra. KLOTILDA. Turtingų nėra, tas tiesa. Bet dorų vaikinių, tai labai daug.

ZOSĖ. Musų panelė pareiškė labai aiškiai, jog už muziko ir beturčio, tai netekės.

KLOTILDA. Zosė, užteks...
ZOSĖ. Atsiprašau mano ponai, labai atsiprašau... (išėina indus nešina).

SCENA II

KLOTILDA, paskui Adelina.

KLOTILDA. (Senuolė viena. Atsidaro dėžute, išsiima sudžiuvusį rožės žiedelį, sau) Šis primena man sodną, mėnulį, tykų, švelnų... lyg hipnotiška jėga riša mane prie šimtmetinio aržuolo, kaip prie kokio globėjo... Laukiu aš, laiminga... Už valandėlės girdžiu sudžiuvusių medžių lapų šnabzdėjimą — jis ateina. (išsiima medelį). Šis primena geležinkelio stotį. Jis išvažiuoja į moksleinę... koks sunkus persiskyrimas. Gaila, ašaros, jaunystės tragedija. Štai čia jo paveikslas... Jau kapitonas, caro garbės gvardijos... (bučiuoja).

ADELINA. (Įbėga į kambarį, gražiai apsirengus, trumpa suknelė, pamačius senuolę bučiuojant paveikslą, staiga sustoja). Močiute, bene laiškelį aplaikiu nuo savo mylimo? Koki nuosirdus sentimentai (klaupia prie močiutės).

KLOTILDA (nori dežutę paslėpti). Niekaip brangi Aduče... Mažmožiai be vertės.

ADELINA. Be vertės, sakai?.. Kam gi juosius taip saugiai daboji? Parodyk, močiute.

KLOTILDA. Kokia tu ištvirkus... Tas nepridera jaunoms mergaitėms..

ADELINA. (glaudžiai melindamosi) Nepavydėk, parodyk, kas močiutei taip malonu, tas ir mane linksmina.

KLOTILDA. Negaliu kudiškeli, tas taip veikiška... aš net pati raudonuojau.

ADELINA. Tuo žingeidžiau... Aš jaučiu kaip tas kudiškėlis... Močiute, prizadėjai jokių paslapčių nuo manes neužlaikyti, visuomet sakiai mane mylinti, o čia?.. Parodyk, aš pavyzdinčiai užsilauksiu, nors butų močiutės kudiškystės lėlė — aš nesijuoksiu.

KLOTILDA. Ne lėlė... Jau nebekudikystės žaislas, bet kiek malonumo, kiek saldžių atminčių telpa į šią dėžutę... Tau atsakyti negaliu... Štai čia (paduoda).

ADELINA. (atidaro dėžute, perdėstinėdama mažmožiui) Kas šitas?.. Sudžiuvęs lapelis, medelionas, atvirutė, žiedas, kaspinėlis... močiute, kodėl šiuos miekniekus taip brangi... Maniau, kad kokius brangus žemčiugus paslėpus laikai?..

KLOTILDA. Brangesni negu žemčiugai... Šis sudžiuvęs rožės žiedelis primena pirmą susitikimą. Sodnas tamsas, tykus pusianaktis... Man uždrausta ji sutikti... Aš dvarponio dukterė, jis neturtingas moksleivis... Slapta išbėgau pro užpakalines dureles. Nekantriai jis laukė manęs po mūsų draugingu šimtmetiniu, pavydžiai mus slepiančiu, aržuolu. Oh... kiek laimės?.. Mėnulio platus, šypsantis veidas, lyg teisdamas skatino mane pulti prie jo krutinės,

ten giliai įsikasti jo širdin. Zvaigždutės lyg su-prasdamos mūsų laimę, prielankiai mirkčiojo. Ir štai... nuskina šią rožę, maldaudai, kad laikyčiau atmintinai. Persiskyrėme, bet ilgokai pabuves moksleinėje, sugrįžo ir priešingai tėvelio valios, apsidėdžiau. Kiek laimės, kiek lūkesties... susilaukėva tavęs, laiminga buvau... Japonų karas, žiaurus trimitai, pašaukė ji, išplėšė iš manęs ir mušio lauke paaukavo savo gyvastį... Daug metų praslūkė... Rožės gražus žiedelis nuvyto, sudžiuvo... aš pašėnu, bet tie saldūs jausmai, jauni ir nemirštanti liko mano širdyje.

ADELINA. (užsimasčiusi) Močiute brangi... parody man tuos mažmožius ir tą paveikslą laimingo laimingo jaunikačiui, kuris galėjo užkariauti mano brangios, rimtos senuolės širdelę... (maloniai prisiglaudžia).

KLOTILDA. Mano miela, tai tik niekai... Tu nesuprasi mus senuolius... Šių laikų jaunimas visai kitaip žiūrį gyvenimą. Pasielgimas, mada drapanų, laisvaus išsireiškimo rubežius jau seniai peržengtas. Nežinia kur atsidur...

ADELINA. O gal senuoliai mūsų jaunimo nesupranta?.. apkaltinamas visokiomis priekaištamomis ypatybėmis. Mes esame tokie, kaip ir močiutės laikuose laikuose jaunimas buvo...

KLOTILDA. (nusišypso) Toks pat... Pažiūrėk į savo suknelę, aukščiau keliu. Mano laikę, pasirodžius gatvėje tap apsirengus, pirmas policistas butų areštavęs, kaltindamas už nepadorų pasielgimą... O dabar...

SCENA III

Stasys, Adelina ir Klotilda.

STASYS. (biskuti išsigėręs, labai madžškai apsirengęs, plaukai sudailinti—net žiba). Adelina mano brangi, kur dūngai? Aš neatsilankiau pas tamsta vienas paliktas solitarą fošti, bei gerti... Aš atejuo rimtai su tamsta pakalbėti.

ADELINA. (ironiškai) Labai gerai suprantų tikslą atsilankymo, delto ir palikau tamstą su tėveliu pasikalbėti... Reikalingas jo pavėjimas...

STASYS. (ima ją už rankos ir traukia prie savęs) Kaip aš kalbėsiu su juo, kad jau seniai užmigo kėdėje... Sakyk Adelina, kada?.. kada?..

ADELINA. Žinau, žinau... Kada prizadėsikiški mano... Kada duosi žodį... (pasityčioidama). Tukstantčius kartų tavęs klausiu, o tu vis dar tyli... Nebuk vaikiškas, negriaus taip malonų momenta... Močiutė ka tik pasakoję apie senovės romansą... Ne piršlybosna atvažiavai šiandiena... pavišėt, pagerti su tėveliu... Mano gimtųjų diena, o tu toks neramus...

STASYS. (smarkiai nutveria ir prispaudęs pabučiuoja). Adelina, buk rimta nors valandėlė.

ADELINA. (atstumia ji lyg neatbodama jo meilavimosi). Klausyk, Stasiuti, negniaužyk mane kaip mazgotę... Aš noriu su močiute pasikalbėti... Palik mane čia...

STASYS. Aš noriu išgirsti iš tavo lūpų...

ADELINA. Išgirsi, išgirsi savo laiku, tik duok man dabar ramumo... Palik mane su senuole, močiute žadėjo man ka tai žingeidaus pasakyti... (mandagiai stumia pro duris).

STASYS. (staiga pagriebia, prispaudžia prie krutinės ir smarkiai bučiuoja). Jeigu šiandien, šiandien neprizadėsi... gailėsies... aš nežinau... aš... aš...

ADELINA. Šis ne pirmas grąšinimas... Kaip išmiegos, tai vėl rimtai pakalbėsime... (Priveda prie durų ir mandagiai atidariusi išstumia ir uždaro duris).

KLOTILDA. (Stasiui išėjus) Tai jaunimas... Žiauriai neromantiški...

ADELINA. Tik užbaigiau gimnaziją, tuoj tėvelis nusistatė išleisti mane... Persa visokios rušies jaunikačius... Ale dar kokius... Stasys, kas dien beperstojo vaikščioja... Šapalas, kuriam paskutinis plaukas jau pradeda čužti nuo galvos... Gustavičius, kuriam niekas nerūpi, kaip tik su manimi apsišvesti ir sutverti autobusų bendrovę... Ringaila, vot jaunikačius... Pagal mano tėvelio, panie tego prie Nikolaus antrojo, po Svistopolio kariavo. Tėvelis mato tame mano laimę išleisti už bilę kurio. Aš matau sau pragaištį...

KLOTILDA. Suprask, mano brangi Aduče, kad ir mane norėjo išleisti už nemylimo; tai jau labai senas tėvų nusistatymas... Nesirūpink, savo laiku atrasi jaunikaitei, atrasi romansą; pamylėsi ir apsišvėsi... Dabar dar taip jauna, turi daug laiko...

(Bus daugiau)

Trys Mėnesiai Tėvynėje

Taša.

Pirma Lietuvos stotis
—Pagegiai.

Pervaziavome tiltą ir atsidurėm Lietuvoje. Viešpatie! Muitininkas su žalia kepure nuoširdžiai pasveikino lietuviškai, juodai apsirėngę konduktorai su sidabriniais apvadais klausinėjosi, patarinėjo, pasakojo kainas, informavo; melynariubiai policininkai ir tie lietuviškai, lietuviškai! Mės netikėjom savo ausimis, mes buvome, kaip stabo įstikti; tiek čia visokių ponų išsi-puošusių valdininkų, tiek traukinį gražios publikos ir visi lietuviškai, lietuviškai. Sapnas ir tikrove. Norėjau net žnybtelėti sau į pašone, kad pabusčiau iš to gražaus svaigulio. Musų laimei tad buve ne sapnas, o graži tikrovė; mes Lietuvoje. Norėjusi apkabinti visus ir išbučiuoti, norėjusi verkti džiaugsmo ašaromis: Lietuva: Lietuva, kuria palikome žandarų nagus, kur lietuviškai girdėjosi tik šaudinėj pastokėj—dabar visi ponai, visi be išimties — lietuviškai, lietuviškai!

Lietuvos uostas Klaipėda. Linksmi uždamas musų traukinys nešė per lygius laukus mus išsilgusius tėvynės į Lietuvos pamarij. Klaipėdą gotiško stiliaus mestas. Gatvėse elektros tramvajai, automobiliai, mortorcikliai — viskas kaip bet kokiam vakarų Europos mieste. Sustojome pas pus-brolį Vincą Musteikį. Labai gražiai mumi priėmė ir pavaišino. Buvom tenais kelias dienas. Vakare ėjome pasižiūrėti Kauno operetės, kuri čia gastroliavo. Vaidino "Doringąją Zuzaną". Kaip mes džiaugėmės matydami savus žmones išdarinėjant visokius vaidybos triukus, girdėdami lietuviškas arijas, melodijas. Dekoracijos, kostiumai, blizga, žiba, kaip kokiam didžiuly Amerikos teatre. Čia, Klaipėdoj kas minutė nauji išpuzdžiai: lietuvių knygynai, redakcijos ir gražus pajūris. Buvo kaip tik prasidėjęs maudymosi sezonas. Pajūrys mirgėjo nuo nesuskaitomos kurortininkų minios. Čia suvažioja netik lietuvi, bet ir daugybė užsienio svečių. Svarus, grynas smėlis, pušynas teikia visus vasarotujui malonumus. Tuose pušynose gyvena stirmos ir briedžiai, jų čia niekas nešaudo. Vakaris drožia kariškas orkestras. Parko aikštėje yra Kasino—miniaturinis Monte-Carlo, kur susirenka Baltijos lošikai pamėginti savo laimės ruletę, boule, ir kituose lošimuose.

Čia garsus Lietuvos kuni-gaikštis. Keistutis jodamas kryžievių niokotų—susitiko skaisčiausia Birutė ir vedė. Čia musų barzdoti prabociai supylė kalną savo kuni-gaikštinei, čia blykčiojo amžinoji Perkuno ugnis; tyliais vakarais pro saulėleidžio paauk-suotos pušų viršunes kildavo aukuro melsvi dumai ir vaidilūčių chorai siūsdavo maldas Praamžiai.

Kaip miela čia pasėdėti ant suolelio. Pro šimtmečių pušių šakas blizga Baltijos putojančios bangos, užia, šniokscia Lietuvos marios, ošia ir glosto

romis veržiasi daina:

"Ant mariu krašto,
Palangos miestely
Ten, kur gyvena,
braliai žemaiteliai.
Ten aukštas kalnas,
Birute vadintas
Zaliojis pušelmis
viršus apso dintas".

Čia garsus Lietuvos kuni-gaikštis. Keistutis jodamas kryžievių niokotų—susitiko skaisčiausia Birutė ir vedė. Čia musų barzdoti prabociai supylė kalną savo kuni-gaikštinei, čia blykčiojo amžinoji Perkuno ugnis; tyliais vakarais pro saulėleidžio paauk-suotos pušų viršunes kildavo aukuro melsvi dumai ir vaidilūčių chorai siūsdavo maldas Praamžiai.

Kaip miela čia pasėdėti ant suolelio. Pro šimtmečių pušių šakas blizga Baltijos putojančios bangos, užia, šniokscia Lietuvos marios, ošia ir glosto

sielą lietuviškos pušys, ošia ir pasakoją apie didžius musų karžygių darbus. Ta pati jura putojo, kai čia geležiniai lietuviai kovėsi su savo neprieteliais-kryžieviais.

Grafo Tiškevičiaus parkas su alejomis, senais įvairiausių rušių medžiais, prudai, statulos—įvairina Palangos vaizdą. Be to, Palanga—gintaro kraštas. Pilnas miestelis gintaro išdirbinių parduotuviu. Daug žmonių pamatysi anksti rytą beieškančių pamariu šio "šiaurės aukso".

Provincija-kaimas.

Iš Palangos dumėm šiaulių link, ten sustojom ties Akmenė, mano žmonos tėviskėj. Apie šiaulius visi pasidalinę vienkiemiais. Namai nauji, maitosi radio antenas, žmonės skaito laikraščius. Buvo pats gražusis laikas Giedra. Rugiai kaip marios bangavo žaliomis bangomis. Sėni pažįstami: lakštingalos, pempės, teterovos linksmi giedoję... Atviri, nuoširdūs žmonės, pražydusi gamta, taip gaivinančiai veikė į miesto gyventojų nervus.

Ukininkai gerai gyvena, trešia dirbtinėmis trašomis, trumpai, Lietuvos kaimas kultūrėja. Zemačių Kalvarija — stebuklų miestas. Būriais žmonėm plaukia. Didelė bažnyčia. Čia yra stacijos arba kalvarijos t. y. nedidelės koplytelės, kurių vidury rasi altorių arba paveikslą. Apačioj teka Cedrono upelis. Labai nustebom pante vienoj koplytelėj supiaustytą medinį kryžių. Esą stebuklingas. Visi nori atsipiauti po šmoteli, kad apsaugotų nuo visokių ligų. Rašo P. Yauniškis (Bus daugiau)

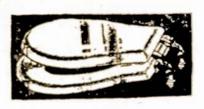
Gimdymo kontrolė neišvengiama.

Dr. Albert Van Duzen, Syracuse universitete laiką pasiskaitą apie gimdymo kontrolę.

Išnagrinęs visus už ir prieš, jis rado, jog gimdymo kontrolė yra reikalinga iš eko nominio atžvilgio.

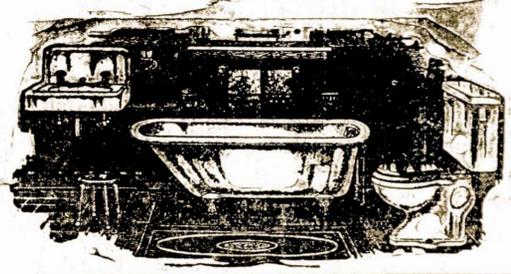

PASINAUDOKITE
TIKRAIS DABAR ESANČIAIS
BARGENAIS ant plumbingo
ir apšildymo prekių.
Išmintingai žmonės
pasimando šiomis
nepaprastomis
vertybėmis
ir pirkis
dabar.

Klozetų Sėdynės, kurios tiks kiekvienam tofoto puodui. Golden ažuolo ar beržo mahogany \$1.65

Gražus pleituoti sinku fixturiai su indu mailui \$3.45

17x19 Prausykla—plataus užlenkimo stiliaus su china kranų rankenomis, nikeliuotais sieteliais ir P. O. plugas. Pilnai tiktai \$9.90

4, 4½ ar 5 pėdų maudynė ant kojų su vieno šmoto kranų kombinacija su china rankienomis del šalto ir šilto vandens —sujungti waste ir overflow. Pilnai tiktai už \$22.50

Tikro blizgančio china Klozeto kombinacija, susidedanti iš tanko, puodo ir iš arba Golden Ažuolo ar Beržo Mahogany sėdynė Pilnai tiktai \$12.50

18x21 R. R. Basin \$5.75

Mes turime per daug šio didumo Basin ir mes 100 parduodame po \$5.75

Pilnas Maudynės kambarys už didelį sutaupymą. TRIJŲ ŠMOTŲ SETAI SU VISAIS TRIMINGAIS \$44.90

PACIOS GERIAUSIOS RUSIES BALTAI ENAMELIUOTOS SINKOS SPECIALIAI \$20.00

52 colių nulenktais kraštais sinkos, kol jų išteks, kiekviena \$20.00

42 colių kampinė apron sinka, kiekviena \$21.75

APSILDYMO PLANTAI UŽ NEPAPRASTAI ŽEMAS KAINAS.

Dugnas jau tikrai tapo pasiektas, ant kiek paliečiamos yra apšildymo plantų kainos. Jūs galite užsisakyti dabar ir busite tikri, kad jūs gaunate geriausių kė pinigus gali pirkti už žemiausią kainą kokios nebuvo per daugelį metų.

Išidėkite sau boilerį dabar. Užmokėkite už jį ateinančią žiemę.

NEIMAM NUOSIMCIŲ PER TRIS MĖNESIUS.

Radiacija 30c už ketvirtainę pėdą.

BUY NOW COMPLETE HEATING PLANT

M. LEVY & CO.

VYRIAUSIAS OFISAS IR ŠIORUIMIS
2113-33 South State Street
Telefonai Calumet 0642-0643-0644-0645

SOUTH CHICAGO SKYRIUS 3902 Commercial Ave. Tel. SAGINAW 4847 **SOUTH WEST SKYRIUS 4101-5 Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 0287**

Žinios Iš Lietuvos

Vokietijos pasiuntinys Kaune pašauktas į Berlyną.

Daug įvairių spėlojimų sukėlė vokiečių pasiuntinio Kaune Marahit staigus išvykimas į Berlyną.

Priežastis, greičiausia, bus Klaipėdos kivirčiai. Vokiečiai nerimauja, kam keliatą jų tautiečių Lietuvos valdžia prasišalina iš Klaipėdos. Tai esą "nauja ištrėmimo banga". Beto, Klaipėdos seimelis nutarė panaikinti savo specialie komisija, kuri buvo išrinkta derėtis su Lietuvos valdžia dėl kilusių nesutarimų. Kuomet šie nesutarimai buvo svarstomi Tautų Sąjungos Taryboje, tai pastaroji išreiškė pageidavimą, kad Lietuvos valdžia tiesioginiai derėtis: "savo namuose". Bet pasitarimai, matoma, prie nieko neprivėdė ir Vokietijos valdžia vėl turi progos kabinėtis prie Lietuvos.

BADU BESIGINDAMAS MIRĖ.

Šiomis dienomis mirė valstybės kontrolės susisiekimo departamentu revizijos padėjėjas Stasys Valiunas. Jo mirties priežastis verta dėmesio. Spėjo, kad tai buvo vidurių kataras. Kitas valdininkas buvo skaitęs žinomą brošiūrą, kad katarą galima esą išsigydyti badaujant. St. Valiunas paklausė ir penkioliką dienų nieko nevalgė. Badaudamas visai suardė jo sveikatą. Liga pasunkėjo ir iš jos St. Valiunas nebeikėlė. Valiunas buvo nevedęs.

GYVATĖ NUKIRTO KARVĖ, MOTERIS IŠ GAILESCIO MIRĖ.

Bendriškų km. Zarasų apskrityje, auštant Masalskienė Salomėja, 55 metų amžiaus, nuėjusi gurban pamelžti karvės, ją rado pastipusią. Grįžusi pirkion suriko "nebėra karvės" ir po to vėl pasakius, kad jai galvą skauda, ir ištarusi "dabar manęs jau nebėra", apie 11 val. tą dieną mirė. Masalskienė gyveno su savo vyru, turinčiu apie 70 metų amžiaus, labai skurdžiai, be pastipusios karvės, jokio tunto neturėjo, pragyvendavo iš kasdieninio uždarbio pas vietos ukininkus. Spėjama, kad pil. Masalskienė staiga mirė iš didelio susijaudinimo. Karvė, manoma, pastipė nuo gyvatės įgylimo, nes, nuėmus odą, ant kaklo rasta sutinusi ir pamėlynavusi mėsa.

PAĖMĖ PINIGUS, BET IŠ KALĖJIMO NEPALIUO SAVO.

Pil. Z. gyv. Obeliškių kaime, Plokščių vals., vienas kaimiškas pasakė esąs ypatingoms svarb. byloms teismo tardytoju Markeliunu, pasisūlė paleisti iš kalėjimo jos vyrą. Tam reikalui paprašė iš pilietės Z. 3000 litų, bet pagaliau buvo susitarta tai padaryti už 1000 litų. Gavęs pinigų, "tardytojas" pareiškė, kad netrukus josios vyras busias laisvas, o dabar gali vykti namo ir ramiai jojo laukti. Bet pilietė Z., nesulaukusi iš kalėjimo vyro, pradėjo abejoti, ar tik čia nebus to pono apgauta. Teko kreiptis į kriminalinę policiją, kuri ėmėsi aiškinti kalbamo "tardytojo" asmenybę. Pasisekė nustatyti, kad

šią apgavystę padarė Vainauskas Antanas, gyv. Kaune, Vytauto prosp. 9 nr. pasivadinęs ypat. svarb. byloms teismo tardytoju Markeliunu.

Apgavikas Vainauskas sulaukė ir padėtas Kauno s. d. kalėjiman. II nuov. teismo tardytojo žinion. Vainauskas už apgavystes jau yra bausstas net 7 kartus ir 1 kartą užvagystę.

Be to teko sužinoti, kad laike kratos pas Vainauską buvo rasta įvairių dokumentų, kurių reikšmė kriminalinė policija aiškina. Manoma, kad minėta moteriškė nebuvo vienintelė šio "tardytojo" mielaširdystės auka.

SMARKUS DARBAS LIETUVIŲ MOKSLO D-JOJ.

"Vilniaus Rytus" rašo, kad dabartiniu laiku Lietuvių Mokslo Draugijoj smarkiai varomas darbas. Kataloguojamos knygos, — jų jau sukataloguota apie 9000 ir apie 8000 suinventurizuota. Tvarkomi laikraščių komplektai, — jų diduma taip pat yra sutvarkyta, apdėta ir norintiems pasinaudoti prieinama. Taip pat iš pagrindų tvarkomas draugijos archyvas. Daug senų lietuvių rašytojų rankraščių, įvairių dokumentai jau susikurtyti ir sudėti į tam tikras bylas. Didžiojo Vilniaus seimo archyvas, kuris savo laiku buvo atiduotas saugoti nieko nevalgė. Badaudamas visai suardė jo sveikatą. Liga pasunkėjo ir iš jos St. Valiunas nebeikėlė. Valiunas buvo nevedęs.

1831 m. revoliucijos paminėjimas Lietuvoje.

Trečiadienį, kovo 25 d., Didžiojo universiteto salėj Lietuvos istorijos draugija rengė tai revoliucijai paminėti pasikaitas: "Politinė ir socialė revoliucijos istorija" — skaitė prof. A. Janulaitis. "Karinė revoliucijos istorija" — skaitė ats. pulk. I. S. Zaskevičius.

PAIEŠKOJIMAS

Šie asmenys gyvena Amerikoje yra ieškomi:
ANDRUSKEVIČIUS, Vm. Kileš iš pasvalio vals. Kauno apsk. Gyvenas Chicagoje.
AUGUSTINAITIS, Matas. Kileš iš Josvainių vals., Kedainių aps. 1922 m. gyv. Waukegan, Illinois.

JAKAS, Pranas. Kileš iš Kvėdarnos vals., Tauragės aps. 1923 m. gyveno Chicagoje.
PALČINSKAS, Pranas. Kileš iš Seredžiaus miestelio, Kauno aps. Gyvenas Chicagoje.

SKARBALIŲ, Prano ir Nikodemio. Kileš iš Jokubavos miestelio, Kretingos aps. Gyvena Chicagoje.

SLEŽAL, Vladas ir Dominikas. Kileš iš Seduvos m., Panevėžio aps. Gyvena Chicagoje.

VAICIULIAI, Kazys ir Pranas. Kileš iš Kelmės vals., Raseinių aps. 1922 m. gyv. Swastika, North Dakota ir vėliau Chicagoje.

KRAUNEVIČIUS, Valerijonas. Gyvenas Chicagoje.
SADAUSKAS, Pranas. Kileš iš Raseinių miesto. Gyvenas Chicagoje.
SANTAUTA, Antanas. Atsiliepė jo žmona, Adelė Samtautienė. Gyv. Vilkaviškio mieste.

SUBLIMACIJA.

Jauniems bendramėčiams vyrams į širdį.

Gal keikti gamtą, kuri davė tą ugnį, kuri laikas nuo laiko neleidžia rimti žmogui ir jaukia visą jo gyvenimą? Gal prakeikti tą traukimą, kuris taip karštai vilioja į kitą lytį ir temdo protą savo dideliais užpludimais? Gal jau stis nelaimingu dėl visos tos maišaties, kuri kyla žmogui dėl nepatenkintos aistros? Gal norėti, kai žinai, jog tiksliai savo aistros negali sunaudoti, šeimynai ir jos visos meilei atiduoti? Gal...

Ne ir ne!. Laimingas žmogus, kad jam gamta suteikė tokią galingą ir gražią jėgą, kaip lytinis traukimas! Labai džiaugkis žmogau, kad ji degina tave — ji tuo rodo, kad tu esi gyvas, kad tu gali būti viso ko kūrėjas! Nereikia, kad tu turėtum tik tuo besirūpinti, kaip jaučiama jėgos keliu sunaudoti, — tu džiaugkis, kad turi savyje ugnies, kuri gali būti visuomet sunaudota tavo didžiųjų užsimojimų įgyvendinimui, darbui ir kurybai viso to, ko tu sieki, apie ką tu svajoji!..

Nekalbu aš kaip nenusimanėlis teoretikas, bet kalbu žmogus, perjautęs šimtus kartų ir tebejaucias tą ugnį, kuri iki nusiminimo žmogų priveda, kad jaunas ir jėgingas negali protingai ir gražiai tiesioginiu keliu savo jaučiamos jėgos sunaudoti, — visą tai aš iš savęs gerai žinau ir sakau tau, jaunuoli, ir tavo širdį tiesiai! — Jauskis laimingas, kad turi savyje jėgų, kurios rodo, jog tu gyvenai!.. Jeigu tu negali, neturi pagrindu šeimynai, ant tikros bičiulystės pagrindu pirmiausiai sukurtos, tai nesisielok — džiaugkis, sakau: didelis yra dalykas sublimacija! Tu perkęsk pirmas valandas to veržimo, kurį jauti, ir stengkis jas pačias darbuose praleisti, o paskui tavyje atsirasi naujų, nežinia iš kur atsiradusių jėgų, su kuriomis tavyje kils didis noras visą pasaulį darbais apversti — nuveiktai, didingai!.. Džiaugkis jaunuoli, kad tavyje dega ugnis, užkinkyk ją į kilnius didžius siekius, visą save mobilizuok pirmasias valandėles, darbe, praleisti, o vėliau tavo lytinė jėga virs energija, kuriančia visą grožį ir medžiaginį pagerėjimą.

Arėjas Vitkauskas.

Vaikų vedybos.

Indijos valstybė Idar išleido įstatymą, kuris draudžia ištekti mergaitėms jaunesnėm kaip 13 metų, o berniukams vesti jaunesniems kaip 18 metų.

Tiroliečiai šaukiasi pagalbos.

Po Didžiojo karo italai atėmė iš austrų Tiroliaus kraštą ir ėmė jį smarkiai spausti. Dabar gyventojai pritruko kantrybės ir kreipiasi į prez. Hooverį prašydami užtarmos nuo fašistų.

TIMINSKIS, Juozas. Kileš iš Mažeikių miesto. Gyvenas East St. Louis, Illinois.

VARAŠINSKAS, Jackas. Gyvena Chicagoje.

Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotu yra prašomi suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta. Lietuvos Konsulatas, Rm. 1904-201 No. Wells St., Chicago, Illinois.

Įdomus Dalykai

Tarp Gyvybės ir Mirties.

Seniau buvo mokoma, kad mirtis ateina akimirksny, kad žmogaus siela išlekia su psichiniu atodūsiu. Modernus mokslas kitaip sako. Jis turėjo pripažinti, kad gyvybė pareina netiesiog į mirtį, kad tarp gyvybės ir mirties yra dar stadija, iš kurios dar galima grįžti į gyvenimą. Mirtis, noko naujasis mirties mokslas, tanetologija, nėra vienos sekundės dalykas. Ji ateina pamaži. Tarp gyvybės ir mirties, tarp kvėpavimo ir širdies plakimo sustojimo ir galutinės puvimo pradžios yra įtemptas protarpis. Anot teisingo prof. Bruno apibūdinimo, "kiekviena mirtis išpradžią yra tik tariama".

Galima ginčytis, kam priskirti tą tariamąją mirtį: ar dar gyvenimo pusei, ar jau tikrajai mirčiai. Pagaliau, čia tai nesvarbu. Pagal senąjį mokslą mirties pažymiais laikoma kvėpavimo ir širdies plakimo sustojimas, del to ir operacija padaryti kunui, kuris nebekvėpuoja ir kurio širdis nebeplaka, vadinama "operacija post mortem", po mirties. O kartais tokia operacija grąžina gyvybę!

Tokią operaciją yra padaręs prof. Trendelenburg'as. Vienam žmogui į kraujo indą plaučiuose pateko svetimmas kunelis, akimirksny sustabdė kraują apytaką. Pulsas ir kvėpavimas, kaip apoplekijos atsitikimu, akimirksny dingo. Mirtis? ir taip, ir ne. Greita operacija pašalino tą svetimąjį kunelį, gyvybė grįžo.

Atrodo, kad žmogus buvo išplėstas iš mirties nesų? Tačiau tai netiesybė. Priskėlimo iš numirusių nėra, o gyvybė grįžo del to, kad dar nebuvo dingusi. Mirtis neatmainoma į gyvybę. Šiuo atveju čia buvo tik tariamoji mirtis, tam tikra stadija tarp gyvybės ir tikrosios mirties. Kvėpavimas ir širdis neveikė. Tačiau kunas buvo gyvas, jei būtų pamaži numiręs, jei širdis ir kvėpavimas nebutų pradėję laiku veikti. Tik atšalimas, sustingimas ir mirties dėmės yra galutinės mirties pažymiai.

Klinikos ir greitoji pagalba šitą dalyką puikiai žino. Jie žino, kad negyvas po nelaimingų atsitikimų dar anaipol nereikia mirties. Gaivinimui naudojama ir dirbtinį kvėpavimą, ir gaivinimo mašinas, ir vaistų įleidimą tiesiai į širdį, ir "lavono" operacijas...

Ir tuo budu pasiekia nepaprastų vaisių.

Štai neseniai dr. Bieling'as Hamburgo ligoninės papasakoja tokį atsitikimą:

Greitoji pagalba buvo pakviesta pas katastrofos ištiktą žmogų, jau visai be gyvybės žymių. Nei pulso, nei kvėpavimo, nei judėsio. Gaivino jį pusvalandį, valandą. Nieko. Tačiau vilties nenustota. Dar pusvalandis. Vėl nieko. Pagaliau, po dviejų gaivinimo valandų, greitoji pagalba norėjo atsakyti. Atrodė beprasmiškas darbas. Jei kunas, dvį valandas gaivintas, nejuda... Tačiau nelaimingojo namiškiai negali su tuo sutikti. Jie maldauja, prašo dar bandyti. Tik skausmo paimtiems nuraminti, vėl imtasi gaivinti. Viena valanda, antra. Namiškiai vis maldauja dar bandyti. Dar

Lenkija, ir sustiprinti akciją Genevoj.

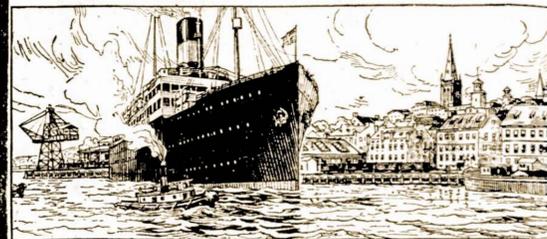
Laikė diskusijų visą seimam taip įkaito, kad pamatė lozoje Varšuvos laikraščio korespondentą Kwietniewski įsakė jam apleisti šalę. Kuomet tas užprotestavo, tai vie-

nas prezidiumo narių atkirto: "Lenkui čia nėra vietos; jei tuojau neapleisi šios šalės, tai išskrisi lauk."

Tai tik vienas iš daugelio incidentų atkaklics tų dviejų tautų kovos.

— Studiosus.

KLAIPEDON

SKANDINAVU-AMERIKOS LINIJA ATLANKYKIME LIETUVA

Remkime Savo Uostą — Klaipėdą!
Kam baladotis po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimas New York — Kopenhaga — Klaipėda

SVARBĖ PASTABA!

Labai numazintos kainos trečios klesės tikrai \$150. į Klaipėdą ir atgal ant sekanciu išplaukimų iš New York: Balandžio-April 25 d. Laivu "FREDERIK VIII" Laivakortės geros dviem metam.

Didžiausia Bendra Ekskursija Gegužės-May 15 d. Laivu "UNITED STATES" Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos užgirtos.

Lietuvių R. K. Susiv. Amerikoje Pirmoji Ekskursija Gegužės-May 29 d. Laivu "FREDERIK VIII"

Linksmausia Vyčių Ekskursija Tiesiog į KLAIPĖDĄ Birželio-June 6 d. Laivu "HELLIG OLAV"

Amerikos Lietuvių Jaunųjų Ekskursijos Rengia Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras Liepos-July 3 d. Laivu "FREDERIK VIII" Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES" Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos užgirtos.

Visos pastangos bus pašvėtos padaryti kelionę atmintina ir pilna įvairumų ir malonumų del tų, kurie dalyvaus ekskursijoje. Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE Lietuvos Paštu Valdybos Kotragento Paštui Vežioti 27 Whitehall Street, New York City 248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill. 969 St. Antoine Street, Montreal, Que. Canada.

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veitrodas Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k. Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaitė džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Įdėkite į laišką du doleriu, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisijusite Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chicago,

SANDARA

AMETIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienį. Leidžia
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakymo kaina
Suviensijoje Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenitas yra pati tauta, išreiškianti
savo valią, slapta ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gy-
ventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio
bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinas bepalinkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tar-
pe Lietuvos ir išsvijusių lietuvių.
Kuoartimiausiai broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijusių
lietuvių Valstijose ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoje ir visoje tautoje
demokratinės principus.
Visuotinis žmogiškumas ir sąžinės patikimumas tolerantiškumas ir at-
kyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių išitikimui. Kon-
stitucija.
Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kar-
tą — jaunomenę, išauklėti sveika, apsviestą ir tautiškai susipratusia.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —
mes be Vilniaus nemurimsim.

ATNAUJINIMAS MUSŲ VEIKIMO

Pagarsėjęs progresyvių vadas, dabar jau miręs, La Follette nuolat kartodavo, jog kiekviena nauja genit-
kartė turi tęsti ir laimėti kovą už laisvę. Laikui bėgant
vairuos nemažoms, tamsoms pajėgoms, nuslopina demo-
kratinę kovą ir tik per naują kovą galima įsistatyti ša-
lies progresą į tinkamesnes vėžes.

Panašiai galėtumėm pasakyti ir apie Amerikos
lietuvių tautinį judėjimą. Tik čia kova už tautiškumo
palaikymą turėtų būti pakelta visu smarkumu ne sykį
į keliatą dešetį metų, bet kas antri ar treči metai.

Diorganizacija, pakrikimas, nepaisymas kas atsi-
tikis su mumis kaip lietuviams, ir koki ligą apima visą
musų organizaciją ir įeigu tos ligos skubiai nepa-
gin-
sim, ji, beabejo, nutrauks mus į amžiną. Stebėtis rei-
kia, kaip musų buvusieji veikėjai, atidavę tautos reika-
lams geriausius savo gyvenimo metus, šandie pradėjo
nieko nebepaisyti, tartum jie daugiau nebūtų musų tar-
pe. Atsakomybės jausmas dingio; veikti tautinė dvasia
suakmenėjo; kivirčių, polemikų priviso it piktžolių.
Mes neįman pirmyn, bet riedam atgal. Ir štai kodėl da-
bar yra laikas pradėti ir laimėti kovą prieš savo pačių
apsnudimą.

Progresas į bile vieną pusę reiškia nuolatinį darbą
ir veikimą. Kiekviena Amerikos lietuvių tautinė organi-
zacija, ypač Sandara su savo kuopomis turi prieš save
dvejopą užduotį. Pirmą — išlaikyti čia Amerikoje tokias
savo tautos ypatybes, kurios puošia ir įvairina patį gy-
venimą. Mes turim puikių dainų, kalbą, istorinių pada-
vimų, meno kurinių, kurie yra naudingi ne tik patiem
lietuviams, bet ir visai Amerikai. Antra musų užduotis,
tai tobulinti įvairiose srityse ir šios šalies gyvenime už-
imti daug svarbesnę rolę negu turėjom ligšiolai. Kiysta
tie, kurie sako, kad musų organizacijos nebūteri pras-
mės gyvuoti, neberekalingos. Palyginus su tuom, ką
kitos tautos yra atsiekusios Amerikoje, mes lietuviams dar
tik pradėdam judėti.

Desėtką metų atgal tautiško, pažangaus nusistaty-
mo visuomenė stovėjo pirmoj vietoj. Šandie katalikiš-
kos organizacijos giriasi mus pralenkusios. Jeigu tai
yra tiesa, laikas mums atsirait rankovės ir stot į pla-
tesnį darbą.

MONARCHIJOS GALAS ISPANIJOS.

Netikėtiniu greitumu Ispanijos valstybė iš manar-
chijos virto respublika. Karalius Alfonsas XIII atsakė
sosto ir su visa savo šeimyna paspruko į Portugaliją,
o iš ten žada keliauti Anglijon — nuolatinėn nukaruna-
votų asabų prieglaudon.

Tuojuo po to paskelbta respublika. Laikinuoju pre-
zidentu išrinktas N. Zamora, kuris sudarė kabinetą ir
perėmė visą valdžios aparatą. Kuomet žinios apie šią
permainą aplėkė visą krastą, žmonių upas nepaprastai
pakilo ir prasidėjo didelės demonstracijos su šokiais ir
dainomis. Karaliaus paveikslai buvo mėtami per langus
ir gatvėse deginami.

Istorikams bus, beabejo, daug darbo surasti tikra-
sias monarchijos puolimo priežastis. Karalius Alfonsas
atrodė tvirtai sėdęs savo soste su parama kariuomenės
ir dvasiškijs. Nesykį praeity jis apgavo savo priešus
gudria diplomatija arba kardu, privertė juos pasiduoti.
Bet šį kartą jam nepavyko ir turėjo bėgti į svetimą šalį
it koks žmonių priešas.

Nulemiančią klaidą karalius Alfonsas XIII padarė
1923 metais paskelbdamas Primo de Riverą diktato-
rium. Naujas diktatorius elgėsi su žmonėmis gana žiau-

riai; be didelio pateisinimo persiakiėjo ir kalino tuos,
kurie tik prieš jį išsitarė. Toks diktatoriaus elgesis,
atstumė nuo karaliaus net geriausius draugus, kurie
perėję į respublikonų pusę galando monarchijai kirvį.
Situacija pasidarė taip nepakenčiama kad Primo de
Rivera turėjo negarbingą pasitraukti. Jo įpėdiniai gi
veltui stengėsi išgelbėti sostą; visa šalis buvo apimta
demokratinės dvasios.

Šis incidentas dar šykį parodo, jog toji valdžia,
kuri laiko žmones priešpaudoj kasa sau duobę. Valsty-
bė tai nėra karaliaus arba diktatoriaus nuosavybė. Ji
priklauso visiem gyventojam ir jų labai egzistuoja.

Vilniaus Vadavimas

Prof. M. Biržiška jau bai-
gė savo maršrutą Amerikoje.
Pervaziavo didesnes Ameri-
kos lietuvių kolonijas, visur
turėjo sekmingus ir skaitlin-
gus susirinkimus. Laikė pas-
kaitas, iš kurių žmonės gavo
supratimą, kokia yra padėtis
bendrai brolių vilniečių. Tuomi
sukelta nemažai karšto en-
tuziazmo, pajudintas musų
amerikiečių sustingęs krau-
jas. Prof. M. Biržiška, balan-
džio 25 d. sėda laivan ir ke-
liauja tėvynėn.

Na, ir kas toliau?

Ponas Biržiška jokios orga-
nizacijos Vilniaus vadavimui
eion nepalikė, aukų tam tiks
visą Ameriką nutiesusi savo
taiklą, visuose didesniuose
miestuose turi savo kuopas,
privalo imtis šio darbo, Vil-
niaus vaduotės ir jungti visas
draugijas, kurios vienokių ar
kitokių priežasčių dėlei krik-
ščionių-demokratų Federaci-
jai nepriklauso.

Pasiklausę paskaitų, suval-
gę vakarienę ir tt. Bet tuomi
Vilniaus neatvaduosim-
čion reikia sumanus, suka-
us intensyvio darbo. Darbo
ne vienos kurios žmonių gru-
pės, ne vienos kurios srovės,
ar organizacijos. Tam dar-
bai sutartina reikalingas vi-
sos tautos atsidavimas; Ame-
rikoje visų lietuvių bendro
darbo.

Ar turime mes tam darbai
organizaciją? Ar turime kon-
krečius planus?

Atsakymas trumpas — ne-
turime.

Praeitis mums parodo, kad
vienos kurios nors bendros
organizacijos mes negalime
sukurti, nors bandymų turė-
jome jau ne ne vieną. Tad ir
šiame Vilniaus vaduotės dar-
be prisieisi dirbti atskirai. A-
nais metais, kuomet dirbome
Lietuvos nepriklausomybės iš-
gavimui, vedėme Amerikos
lietuvių visuomenę po dviem
vėliavom — krikščionių demo-
kratų ir tautininkų, Sanda-
riečių. Šios dvi grupės turė-
jo savo tarybas ir iš tų tary-
bų, buvo sudarytas vjenas
bendras egzekutyvis komite-
tas. Su šituo komitetu skaitė-
si Amerikos vyriausybė ir ki-
tų tautų atstovybės. Tai buvo
vienintelė burna, kuri Ameri-
kos lietuvių, ir net Lietuvos
lietuvių vardu kalbėjo su pa-
sauliu Lietuvos klausimais.

Tad ir šiame dideliame dar-
be, Vilniaus vadavime, turi-
me turėti vieną organizaciją,
su kuria skaitytusi visi, kaipo
su galva viso šio darbo.

Naujos kokios noript orga-
nizacijos mes sustverti negali-
me, nors ir visuotiną Ameri-
kos lietuvių seimą susauktu-
mė. Praktika tą mums pa-
rodė, nors kairurie galėtų pa-
daryti man užmetimą, kad
per drąsiai tvirtinu, nes laikas
eina, laikas viską maino, tą ir
musų pačių tarpe per penki-
lika metų dalykai ir pažvai-
gės galėjo atsmainyti vienu
ir kitu. Gal, bet aš linkęs ma-
nyti, kad atskirai kiekviena
organizuota grupė, kad ir
vienodam darbe, daugiau na-
darysime nesimaisydami vieni
su kitais. Lokaliuose susirin-
kimuose, kuriuose tenka susi-
durti, ir noroms nenoroms

savo pagiežą ant vieni kitų iš-
lieti.

Štai vakar paaiškėjo Vy-
tauto Komiteto posėdyje, kad
krikščionių-demokratai ir ne-
mano apie koki bendrąjį dar-
bą su kitos srovės žmonėmis,
Vilniaus vadavimo klausime
bendrai dirbti. Jų Federacijos
centras jau yra nusprendęs
darbą vesti per savo skyrius,
tik laukia kongreso, ir jau
pas juos aparatas gatavas —
kas norite mešti lietuviu var-
dą, prašome prie mūsų dėtis.

Tatai Sandara, kurios pro-
grama yra taip plati Lietuvos
laisvės reikalais, kuri turi sa-
vo Politinį Izdą, kuri turi po
visą Ameriką nutiesusi savo
taiklą, visuose didesniuose
miestuose turi savo kuopas,
privalo imtis šio darbo, Vil-
niaus vaduotės ir jungti visas
draugijas, kurios vienokių ar
kitokių priežasčių dėlei krik-
ščionių-demokratų Federaci-
jai nepriklauso.

Šios dvi organizuotos gru-
pės apsimdamos visus Ameri-
kai lietuvių sluoksnius, gali
sudaryti vieną bendrą Vil-
niaus vadavimui tarybą ir
tuomet darbas gali būti sek-
mingas.

Jei atsirastų ir kitų grupių,
kurios būtų susiorganizavu-
sios taip plačiai, kaip Katali-
kų Federacija ir Amerikos
Lietuvių Tautinė Sandara,
kad turėtų po visą Ameriką
savo organizacijos kuopas,
kaip tai Susivienijimas Lietu-
vių Amerikoje ar TMD., galė-
tų iėiti į tokią Tarybą.
Vilniaus vadavimo reikalas
yra būtinas ir prinokęs. Jei
pati tauta nepakels galingo
savo balso, neprivers su sa-
vim skaitytis lenkus politikos
keliais, tai Tautų Lyga mums
Vilniaus negrąžins.

Delto laikas mums stoti
darban, o kad ir ginklu, susi-
burę su kitomis tautomis, iš-
vysime grobikus iš savo sos-
tinės Vilniaus.

A. B. Strimaitis.

Nepamatuoti Kaltinimai

Del p. Bačiūno Dovanos
Susivienijimui.

Kai kuriuose laikraščiuose
yra daromi man priekaištai ir
net esu piktai baramas ir kal-
tinamas, kad buk tai aš atme-
tęs p. J. Bačiūno siulomą Su-
sivienijimui dovaną, kuri susi-
dėjusi iš 10 akrų žemės ir ku-
ri buvo duodama isteigimui
SLA. Prieglaudos Namu. Iš
kur šitas išdygo, tai aš než-
nau. Bet kadangi ir šiame
laikrašty situom klausimu,
tai yra šito paskalo kartojimu
buvo rašoma, tai pasitikiu,
kad gerb. Redakcija leis man
pasiaiškinti ir pasakyti kiek
aš žinau apie tą Susivienijimui
siulytą dovaną, delei kurios
aš esu taip baramas ir kal-
tinamas.
Pirmiausiai trumpai ir aiš-
kiai pasakysiu, kad apie tą

p. Bačiūno siulyta dovaną Su-
sivienijimui ir iki šiai dienai
žinau tik tiek, kiek tai skai-
čiau "Sandaroje" ir kai ku-
riuose kituose laikraščiuose.
Jokio paties p. Bačiūno pasi-
ulymo čia kalbamui reikalau
nežinau ir nemačiau, taip, kad
duodasi manyti jog tai kas
nors tyčiomis ir su tam tik-
rais išrokavimais šituos pas-
kalus leidžia. Buvo man už-
mesta, kad p. Bačiūnas pereit-
tam SLA. Seime man tokį pa-
siulymą padaręs ir aš esu la-
bai prasikaltęs, kad to pasi-
ulymo Seime neiškęles ir dar
girdį, buk tai aš tą daręs ka-
kiais ten piktiais sumetimais.
Gi tuo tarpu net pereitame
SLA. Seime, nei jokiu kitu
laikų p. Bačiūnas man tokio
pasiulymo nei raštu, nei žod-
žiu nėra įteikęs. Tiesa, p. Ba-
čiūną laike pereito SLA. Sei-
mo Chicagoj, suėjau kelis
kartus ir turėjom įvairių pa-
sikalbėjimų, tačiau apie šią
dovaną — Susivienijimui do-
vaną, p. Bačiūnas man nei
vienu žodžiu neprisiminė.

Be to, turiu pažymėti, kad
jei žodžiu kam nors ir būtų
tokis pasiulymas padarytas,
tai jok nei Seimas nei Pildo-
moji Taryba tokio žodžiu pa-
daryto pasiulymo svarstyti ne
galėtų. Tokioj atsakomingoje
už savo darbus organizacijoj,
kaip musų Susivienijimas, vi-
sokie reikalai vedami tik raš-
tu, kad pasilikytų neabejoti-
nas dokumentas. Todėl neten-
ta abejoti, kad tokio pasiuly-
mo nėra gavęs nei vienas ku-
ris kitas SLA. Pildomosios
Tarybos narys, nes šitos p.
Bačiūno dovanos reikalui nie-
kuomet nebuvo kalbėta nei
Pildomosios Tarybos suvažia-
vimuose. Čia rodosi gali būti
kiekvienam aišku ką galia be
jokio svyravimo užtikrinti,
kad Pildomosios Tarybos na-
riams nėra jokio reikalo slėpti
tikį dalyką, kaip siulymas
Susivienijimui dovanos. Jei
bent kuriam Pildomosios Ta-
rybos nariui p. Bačiūnas būtų
raštu įteikęs tokį siulymą mi-
nimos Susivienijimui dovanos,
tai neabejoju, kad šitas klau-
simas būtų iškilęs Pildomosios
Tarybos suvažiavimuose. Gal-
imas daiktas, kad SLA. nariai
SLA. Prieglaudos Namu rei-
kalu, nėra visi vienos nuomo-
nės, tačiau, kad aš slėpčiau
nuo SLA. narių ir pagaliau
nuo paties Seimo tokį dalyką
kaip siulymas Susivienijimui
dovanos, tai iš tiesų yra dau-
giau negu juokinga.

Taigi kas liečiasi manęs no-
ri pasakyti, kad del tos man
nežinomos p. Bačiūno Susivie-
nijimui dovanos, visai bereika-
linga keliama audra nebutu
ir ne esamu reikalu. Todėl ir
man daromi visi priekaištai ir
kaltinimai yra nepamatuoti
ir juos grąžinu tiems žmo-
nėms, kurie teikėsi mane iš-
barti ir net iškolioti del tos
man nežinomos p. Bačiūno do-
vanos Susivienijimui. Nejaugi
ai dabar tokia gadynė, kad
sy kas ir by ką gali išbarti—
iškolioti kada tik užėina tokis
oras?

Manau bus pravartu pris-
dinti ir tai, kad tokios Susi-
vienijimui dovanos vienas
SLA. Prezidentas negali nei
priimti nei atmesti. Net visa
Pildomoji Taryba negali nu-
tarti tokį dovaną priimti ar
atmesti. Jei tokis pasiulymas
tikrai būtų, tai Pildomoji Ta-
ryba galėtų jį perduoti seka-
m SLA. Seimui apsvarstyti
ir savo nuosprenđį išnešti.

Rodosi visiem SLA. nariam
turėtų būti žinoma, kad keli
metai atgal SLA. nariai visu-
tinu balsavimu net panaikino
Prieglaudos Namu įkurimo
klausimą ir tuo metu susida-
riusi rodosi gerokai viršaus

šėsių tukstančių dolerių suma,
iš Prieglaudos Namu Fondo
tapo pervesta į SLA. Našlių
ir Našlių fondą. Akyveiz-
doje tokio narių balsavimo aš
abejoju ar net, pats Seimas
panorėtų išnaujo įkurti Prie-
glaudos Namu Fondą, arba
nutarti isteigti Prieglaudos
Namą be visuotino SLA. na-
rių balsavimo. Tuomet tai ką
jau ir kalbėti, kad vienas SLA.
Prezidentas galėtų tokį reika-
lą atmesti ar priimti. Nors šis
tas tokio tiesioginio reikalo
ar ryšio su čia apkalbamu
reikalu neturi, vienok galima
prisiminti, kad tuli apskričiai
kalba apie išgyjimą tokių
Prieglaudos Namų savose
apielinkėse. Tokiu budu, cen-
traliu Prieglaudos Namui
repretaria, nes randa daug
šėblumų ir neparankumų.

Reikia pasigailėti, kad mu-
j gyvenime išgalėjo tokis
paprotyš, kad net spaudoje
be jokių faktų patyrimo tu-
ojinas svaidoma visokiais kalti-
nimais ir priekaištais į organi-
zacijos prieky stovinčius žmo-
nes. Juk kiekvienas gali su-
sprasti, kad kiekvienas klau-
simas turi dvi pusi ir kaltinti
ką nors išgirdus ar išklauius
ik vieną pusę, tai yra netei-
ingas ir nesąžiningas daly-
cas. Šitokį dalyką praktikuo-
ja tik ten kur žmones neturi
balso. Amerioje tas yra smer-
kiama. Taigi kuomet musų
laikraštinkams prisieina
bent koku klausimu mane
kaltinti Susivienijimo reika-
lais, tai ar nebutu visapusiai
ir visiem geriau, jei jie atsi-
lautų ir mano pasiaiškimo
pirmiau negu aš išbartas ir
školiotas. Rodosi pats teisin-
gumo ir žmoniškumo principi-
as to reikalauja. Man yra
žinoma, kad seniaus musų
aikraščių redaktoriai taip da-
vydavo. Kodėl dabar Ameri-
kos lietuvių laikraščių redak-
toriai nepraktikuoja šios gra-
ios taisyklės, tai palieku pa-
iem gerb. Redaktoriams išsi-
skinti.

S. Gegužis

SLA. Prezidentas.

Keistulis Mokslininkas

Neseniai Haiti salos mieste
Santiago ligoninėje mirė šve-
danti mokslininkas botanikas
L. Ekman'as, vienas
š interesingiausių mokslin-
ų. Jis kilo iš neturtingos šei-
nos. Vidurinį ir aukštąjį mok-
lą baigė budamas laba sun-
kioje materialėje padėtyje.
Bet budamas labai didelės
nergijos, jis 1914 m. įgijo fi-
osofijos dr. laipsnį. Poto
am paskyrė nuolatinė stipen-
iją tolimesniam tyrimams
otanikos srity. Tuo tikslu dr.
Ekman'as aplankė Braziliją
ir Argentiną, kiek vėliau Ku-
ją, kur buvo pasilikęs iki
924 m., kol galų gale persi-
elė į Haiti. Laike šio savo
noksliško 17 metų tyrimo
jetinės Amerikos Vakarų In-
dijos ir Haiti, jis prisituntė iot
holmo valstybiniam gamtos
nokslų muziejui apie 100.000
vairių augalų. Jo tyrimai y-
ač svarbus vakarinės Indijos
ugmenijai išaiškinti ir mok-
lu turi didelės svarbos. Bu-
o duodama stipendija, kuria
is gaudavo iš tėviškės 2.000
kronų met. Bet kadangi jis vi-
ai be komforto gyveno, tai
am pilnai pakako. Jis mieg-
avo po plynu dangumi arba
alapinėje, rengdavosi, kaip
o krašto gyventojai-darbinin-
ai ir misdavo vaisiais ir au-
galais. Del to jis labai gerai
sugyveno su čia buvusiais ir
ar jų turėjo daug geriausių
laraugų. Jis kartais apsim-
avo būti atvykusiems turis-
ams po Haiti vadovu ir paly-
lovu, bet už tai jokio atlygi-
nimo neimdavo. Jis mokėjo
isais Kūbos ir Haiti kalbų
tarmes. Savo praktišką vietos
kalbos mokslą jis pradėdavo
visada tuo, kad įsitėmydavo
ietos žmonių keiksmus ir
priesaikas; vartodamas šiuos,
jis į čia buvusius darė labai
didelį įspūdį. Jam net buvo
pasiulyta, kadangi jis turėjo į
čia buvusius didelės įtakos, po-
itiškai paveikti vietos giminių
ądus, bet jis su panieka to-
rus pasiulymus atmetė. Jis
jautėsi tik kaip keliaująs
mokslininkas ir didžiausia sau
garbe laikė, buti didžiojo šve-
doto botaniko Carl'o Linnė rim-
tu pasekėju ir gyventi bei
mirti taip, kaip jis.

F. M.

Pastabos

Ponas Karpavičius jau an-
tri metai, kaip atakuoja SLA.
prezidentą p. St. Gegužį už
negarbinimą Smetonos. O Ge-
gužis nei gu-gu. Atrodo lygi
kova nykštuko su drambliu.

Karpavičius ir Klinga va-
ziuoja Lietuvon buk esa Lie-
tuvos tautininkų pakviesti pa-
kviesti instruktoriai Ameri-
kos kukluskų smalavimo me-
todu.

"Vienybė" rašo: "Sandarie-
čiai išsigando tautininkų fe-
deracijos, tautininkų minios
uokiasi iš Sandariečių" ir tt.
O aš kiek neiškojau tokių su-
tvėrimų, kaip federantai, bet
nė su žiburiu negalium rasti.
Susumildami, pasirodykit kas
jūs esat ir kur esat?..

Daroma įtarimai, kad fe-
derantai iškaulijo iš Lietuvos
valdžios penkiasdešimt tuk-
stančių dolerių papirkimui A-
merikos lietuvių spaudos ir
tulų vadų. Federantus jie ga-
li papirkti, bet ne demokra-
tinio nusistatymo liaudį.

SLA. po keliatos metų ko-
vos su kairiuoju sparnu, de-
mokratija, triumfališkai lai-
mėjo. Bet ta demokratija tu-
ri apsižiūrėti, kad neatsitiktų,
kas atsitiko su Dr. Griniaus
valdžia Lietuvoje, nes prade-
da paaiškėti, kad ir SLA. ren-
giamasi slapta užpulti, tik
jau iš dešinės. Slaptas prie-

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

Lietuvos valdžios vel įvyko permaina. Atsistatydino vidaus reikalų ministeris p. Aravičius ir jo vieton paskirtas pulk. Rusteika.

Kauno laikraščiai; matyt, "sarmatinasi" rašyt apie pasikeitimą priežastį. Niekas neprivalo žinoti kas dedasi valdžios sferose.

Mes nežinome ar pulk. Rusteika tinka tai vietai ar ne. Pirmiau jis buvo minimas kaip atkaklus voldemarininkų priešas ir kriminalinės policijos viršininkas.

"Draugas" rašo, jog pastatant Hartforde reikalą "Krevės Pilyje" pelnyta \$579.50. Visi šitie pinigai paskirti Pittsburgho vienuolynui.

Pats veikalas, žinoma, patriotiškas nes kitaip nebut sutraukęs tiek žmonių. Kodėl gi tuomet ir pelno neskirti kokiam nors patriotiškam dalykui, sakysim Vilniaus atvadavimui? Vienuolynas tautiniam gyvenime nelšia jokios rolės, o tik atrpatina žmones nuo visuomeni naudingo darbo.

Vilniuje neseniai tapo iškelta didelis žmonių apgaidinėjimas. Atsirado keliantis "inžinierių", kurie suorganizavo neva korporaciją iškasti kanalą tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų. Tuojau emė parduoti šerūs prizadėdami darbą 5 milionam žmonių per dešimt metų. Buvo net ir leistas specialis laikraštis. Vienok apgavystė greit iškilo aikštėn ir visi "direktoriai" turėjo pasislėpti.

Apsivesti kainuoja tik \$2, bet persiskirti? Vienas Californijos reporteris apvažinėjo daugelį vietų ir surado, jog

abelnai persiskirimas kainuoja ne mažiau kaip \$116. Advokatų išlaidos sudaro apie \$100.

Vokiečiai bijos, kad naujai paskelbta Ispanų respublika nepradėtų per daug bičiuoliotis su Prancuzija. Kuomet valdė karalius, tai Ispanija daugiau linko prie Italijos, prancuzų oponento, dabar gi dalykai gali greitai pasikeisti.

Tačiau vokiečių baimė perankstyva. Ispanijai ims daug laiko kol ji vidujiniai susitvarkys.

Nuo teisingumo keršto sunku pasislėpti. Vienas Paryžiaus gyventojas Louis Langard pabėgo iš kariuomenės ir besislapydamas užmušė kavinės patarnautoją. Teismas jį nubaudė visam amžiui sunkių darbų kalėjime, taip vadinamoj Velnio Saloj. Iš čia 1910 metais jis pabėgo į Helandų koloniją, pradėjo dirbti ukyje, apsigėdė ir praturtėjo.

Vos kelios savaitės atgal jam taip norėjos pamatyti gimtą kraštą, kad palikęs viską išvažiavo pas seserį, tikėdamas grįžti. Bet policija jį susekė ir po 20 metų laisvės vėl sugavo.

Pilsudskis vėl rengiasi į kelionę. Šį kartą jis norėtų aplankyti šventąją Žemę ir pasinelti prie Kristaus karsto.

Kurie yra matę tą "lietuvišką" Lenkijos diktatorių, pasakoja, jog jis sergas nervų pairimo liga ir praleidžia laiką išvystimui fantastiškų planų. Viena didžiausių jo vajonių tai didžioji Lenkija, oki, kaip buvo senovėje.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

Nominacijos.

Jau visos nominacijų į Centro Valdybą su rezultatais yra Centro raštinėje. Kandidatai gavę didžiumą balsų, šiomis dienomis gaus iš Centro raštinės užklaismus ar sutinka būti kandidatu į laisvę nurodytą urėdą. Taigi, gavę tokius laiškus, prašome paskubinti atsakymą, nes jau nedaug laiko beliko.

Kalbės.

Newyorkiečiai mums praneša, kad trumpame laike rytuose pradės važinėti su prakalbonis per visas Sandaros kuopas, jaunas vyrukas, kuris dar neseniai atvyko iš anapus vandenyno. Jis kalbės mūsų organizacijos reikalais. Kiek teko sužinoti iš privačių laišku, tai tas jaunuolis visiems patiks. Butent — seniems patrijotams bus įdomu jį nugir-

sti delto, kad minėtas vyrukas labai iškalbus, poniams ir panelėms delto, kad jis yra malonaus budo ir kiekvienam yra begalo malonu bus jį susitikti. Sekančiame Sandaros Seime, manau, turėsime progos su juom susitikti ir plačiau pasikalbėti bei susipažinti. Ateityje gal turėsime progos plačiau parašyti.

Rėmėjų Knyga.

Visos kuopos gausite per savo valdybų viršininkus progos pirmu kart pamatyti kaip atrodo ta jau dabar visiem žinoma "Amžinoji knyga, nes Centras pasiuntė pavyzdžius visoms kuopoms. Žinoma, pasižiūrėję, kiekvienas kiek galėdamas pasidaruokit šiam garbingam tikslui. Lai šimtų mūsų tėvynainių vardai puošia šios puikios Knygos lapus. Tai yra garbė įrašyti savo vardą į šią Knygą.

Seimas.

Kaip žinot visi, kad mūsų Seimas įvyksta birželio 26 ir 27 dienose, Detroit, Mich. ir pamatysime, kad nei nepasijusime, kad laikas prabėgs ir jau mūsų Seimas bus čia pas mus.

Aš neabejoju, kad visi pradėjęte darbuotis šiame klauzime. Jeigu kurie darbuojasi, tai prašau man atleisti užpastabą, o tie, kurie nepradėję, tai daleiskit man jums priminti kas reikia daryti. O tai štai kas: Ašku, kad reikia išrinkti delegatus, kurie garbingai atstovautų mūsų kuopą ir visus narius, kad kuopos būtų gerame stovyje ir dar padidėję marių skaičiumi ir kad nors dalį būtų išpildę Centro tarimų, kurie jau jums seniai yra pasiūsti.

Taigi vyručiai, ponios ir panelės, visus prašau prie darbo.

Vajus.

Visos kuopos jau dabar žino ir dirba vajuos reikale. Atsiminkit, kad VAJUS Baigiasi birželio 15 diena. Taigi iki tam laikui jau visi pranešimai ir rezultatai privalo but Centre. Štai jums proga pasidaruoti savo organizacijos naudai ir savo garbei. Taigi dar kartą jus raginu pabusti.

ZOSĖS KONCERTAS

Yra gauta žinių, kad Sandaros veikėjos, žymios dainininkės Zosės Vitaitienės koncertas yra rengiamas šeštadienio vakare, geg. 2 d., Ukrainų svet., Brooklyn, N. Y. Visi Sandariečiai privalo pamremti šios svarbios ypotos koncertą. Aš užtikrinu, kad busite patenkinti.

Sekretoriaus Zodis.

Gal kaip kas ir patemijot, kad pereitame Sandaros numeryje nebuvo nieko iš Centro Raštinės. tai tas, žinoma, nereiškia, kad mūsų Centro nesiranda. Jum įdomu žinoti, gal tik delto, nebuvo laikraštis, kad darbo net ir perdaug. Nuo savęs aš noriu jūjų gerbiameji Sandariečiai moralės paramos. Jusų Centras dirba ir prašo jūs prisidėti. Centras labai gražiai susitvarkė ir būtų geistina, kad visose kuopose panaši tvarka būtų.

Jusų Centras be jusų pagelbos yra bejėgis. Taigi susimildami nemažykite mūsų uždegtos energijos, o duokite mums paramą, prirašinėkit narius, duokit savo spausuvei darbo, rengkite parengimus Centro naudai, išpildykite savo kvotas, išrašykite rėmėjus į "Amžina Knygą", duokit man progos apie jūjų darbą šiame skyriuje gražiai aprašyti. Jeigu tų viršminėtų mūsų organizacijos darbų jūs ne atliksite, tai šiame skyriuje aš apie jus busiu priverstas "teisybę" pasakyti ir tas jums labai nepatiks.

Centro rašt.
Al. Micevičius.

Bridgeport Auto Sales

Pono J. J. Jeneliuno automobilių pardavinėjimo įstaiga, Bridgeport Auto Sales pilna naujų Nash automobilių įvairių modelių. Žiurint iš šalies net akį traukia; salesmanų daugybė; tik rodinėja naujuosius karus, veža žmones ant išbandymo ir taip toliau. Zmonės vieni perka naujus, kiti maino ant senų. Vieni perka už "Cash", kiti lengvais išmokėjimais. Mat jau artinasi pavasaris ir visi nori turėti naujus gerus karus ir todėl perkasi sau Nash. Šios įstai-

gos savininku yra J. J. Jeneliunas, vieta 3222 So. Halsted Street, Chicago. G.L.

"Rutos" Vaidinimas

Pereitame sekmadienyje vietos jaunų mergaičių klubas "RUTA" pastatė scenoj porą veikalėlių ir pašoko keliatą šokių.

Veikalus sumokino adv. K. Jurgelionis; šokius ponia Vaišvilienė ir p-lė Vanda Micevičiūtė, pastaroji ir vadovavė — skambino pianu perstatyme.

Buvo pastatyta dviejų paveikslų p. Ciurlionienės drama "Vytauto Paliuosavimas" ir "Saldainiai ir Vagis". Kaip del jaunų artistų ir artistų, tai lošimas nusisekė pažymėtinai gerai ir už tai p. Jurgelioniui priklauso didelė garbė už jojo triušą.

Šokiai lietuviškai publikai buvo tikra naujienybė ir jį likosi pilnai patenkinta, nes mergaitės puikiai pašoko, už ką mokytojom priklauso didelis pagyrimo žodis. Butų gerai, kad panašūs spektakliai pasikartotų dažniau, o mes nepatingėsim atsilankyti, tik, žinoma, daug skaitlingiau.

Šį kartą publikos buvo biskį permažai. Tačiau nereikia nustoti vilties — jį ateis.
—Dėdė.

Nevalia juokauti iš Stalino
Vienas amerikietis inžinierius W. Grady tapo išvytas iš Rusijos už tai, kad jo žmo-

na parašė Amerikos žurnale straipsnį apie bolševikus. Tame straipsnyje jį atpasakojo apie Staliną tokį pijoką. Tulas jaunas žydukas išgelbėjo nuo paskendimo kažkokį nepažįstamą vyrą. Dėkingas nepažįstamasis tad klausęs savo geradėjo, kad jis pasakytų ko noris ir visi jo norai bus išpildyti.

"Aš esu labai didelė ypata — Stalinas" pasakė ištrautas. iš vandens. — Žydukas baisiai išsigando ir emė maldauti.
Buk taip molonus, jei esi ištikro Stalinas, ir nesakyk niekam, kad tave išgelbėjau."

Vokiečių kancleris Londonan.

Kancleris Bruening ir užsienių ministeris Curtius išvyks vidury vasaros Londonan kaip svečiai anglų valdžios.

Prancuzai delto nerimsta.

Fordo pelnas.

Pereitais 1930 metais Fordo kompanijos pelnas sumažėjo pusiau, palyginus su 1929 metais.

Visas gi turtas siekia apie \$782 milijonus.

SKILVIO VAISTAI PAGYDO.

"West, Tex., Vas. 12 — Aš esu 13 metų mergaitė, vartoju Trinerio Kartųjį Vyną ir esu sveika."
—Mary Polansky.
Ta yra tikrai kasdieninė pasekmė.

Trinerio Kartusis Vynas

pagydo jus, nes jis sunaikina ligos kamieną: nesuvarškintą maistą, kuris užkemša žarnas ir sutrukd virškinimą. Tas išsukia nevirškinimą, blogą apetitą, galvos skaudėjimą ir insomnia. Trinerio Kartusis Vynas išvalo žarnas ir sutaiso vidurius. Doktorai jį rekomenduoja. Galima gauti visose vaistinėse, dideliu ar mažus butelius su kupinu.

Muzikos Žurnalas MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už \$1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja \$1.50. Dovanų duoda "Margutio Kalendorius", pilnas juokų, burtų ir kitokių durnalogijų.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausios pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street,
Telephone Calumet 3277

Chicago, Ill.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Dideli, Moderniški Motorlaiviai Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp NEWYORKO - KLAIPĖDOS

(Per Gotthenburgą, Švediją)

SPECIALĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Visos išplaukia motorlaiviu

"GRIPSHOLM"

- Balandžio 30 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
 - Gegužės 29 d. Ekskursija, Amer. Liet. Taut. Federacijos.
 - Birželio 27 d. Pirmą "Jaunuolių Ekskursija" rengia Amer. Liet. Ekon. Centras.
 - Liepos 23 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
 - Rugpjūčio 19 d. Amerikos Lietuvių Ekon. Centro Ekskursija.
- Platesniu informacijų ir laivakorėjų kreipkitės į savo laivakorėjų agenta, ar bet kurią švedų Amerikos Linijos raštine.
- SWEDISH AMERICAN LINE
181 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.
21 State St., New York, N. Y.; 10 State St., Boston, Mass.

Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Užgirtos ir Tvarkomos Dvi Didžiausios Ekskursijos

Į LIETUVĄ

1) Iš New Yorko Gegužės-May 27
0 iš Bostono Gegužės-May 28

Staciai į KLAIPĖDĄ, be persėdimo Gražiuoju CUNARD Laivu

LANCASTRIA

2) Birželio-June 16

Iš New Yorko per Southamptoną į KLAIPĖDĄ Puikiausioju CUNARD Ekspresiniu Didlaiviu

AQUITANIA

Dovanai aplankant Didžiausį Pasaulio Miestą Londoną. Šiai Ekskursijai Anglijos Lietuviai rengia specialį priėmimą Londono LIETUVIŲ KLIUBE.

Abi Ekskursijos plauks į Klaipėdą tiesiu keliu per puikųjį Kiel kanalą.

Parduoda Laivakortes, bei Keleivių Čekius; išrupina dokumentus bei pilnai išrengia kelionėn

LIETUVIŲ LAIVAKORĖJŲ AGENTŲ SĄJUNGA:

J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St.
Brooklyn, N. Y.	RICHMOND TRUS-CO.
Waterbury, Conn.
"AMERIKOS LIETUVIS",
14 Vernon St.,
Worcester, Mass.	J. T. Vitkauskas,
2701 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.
P. BALTUTIS,
3327 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.	J. RAUKTYTIS,
123 Millbury St.,
Worcester, Mass.
P. BARTKEVICIUS,
678 No. Main St.,
Montello, Mass.	J. SEKYS,
226 Park St.,
Hartford, Conn.
J. G. Bogden,
432 W. Long Ave.,
Du Bois, Pa.	K. SIDABRAS,
875 Cambridge St.,
Cambridge, Mass.
"DIRVA",
6820 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio.	V. M. STULPINAS,
3256 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
K. J. VAISNORA,
Franklin Savings Bank and
Trust Company,
2815 Penn. Ave.,
Pittsburgh, Pa.	P. MIKOLAINIS,
188 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.
N. Gendrolius,
395 Broadway,
South Boston, Mass.	A. S. TREČIOKAS,
197 Adams St.,
Newark, N. J.
K. CH. KAZEMĖKAS,
797 Bank St.,
Waterbury, Conn.	J. J. URBSAS,
187 Oak St.,
Lawrence, Mass.
K. MAKAREVICIUS,
95 Liberty St.,
Ansonia, Conn.	J. VASILIAUSKAS,
814 Bank St.,
Philadelphia, Pa.
P. MOLIS,
1730—24th St.,
Detroit, Mich.	"VIENYBĖ",
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
"NAUJIENOS",
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.	A. VARAŠIUS,
So. 12th and Carson Str.,
Pittsburgh, Pa.
	K. J. VIESULA,
1128 Washington St.,
Norwood, Mass.
	J. J. ZOLP,
4559 So. Paulina St.,
Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

NORWOOD, MASS.

Koncertas ir Šokiai

Sandaros 33 kuopa, pirmadienį, balandžio-April 20 d., Lietuvių svet., St. George Ave., rengia labai puikų koncertą ir šokius. Tai bus pirmas toks atsitikimas, kuomet norwoodiečiai turės gerą progą pasiklausti mūsų pirmųjų dainininkų, kaip tai J. L. MITRIKAITĖ, kuri yra skaitoma geriausias lietuvių sopranas Amerikoje. Taipgi dalyvauja ir visoj Naujojo Anglijos pagarsėjus kvartetas "Mes Keturi", iš Worcester, Mass. Žodžiu sakant, kad bus tai bus, ko niekas negalės niekad užmiršti.

Pasibaigus koncertui, bus puikus šokiai, kuriuose griežčiausiai žinomas muzikas visoj Naujojo Anglijos Jonas Dirvelis su savo puikia orkestra, lietuviškus ir angliškus šokius.

Todel, neabejojame, kad norwoodiečiai mokės pasinauti šia taip puikia progą ir skaitlingai susirinks pasiklausti koncerto ir pasižinti.

Nepamirškite, tas viskas įvyksta patrijųtų dienoje ir todėl, kurie jaučiamės patrijotai, turime tą dieną linksmi praleisti ir dalyvauti visą paminėtame parengime.

ANN ARBOR, MICH.

Lietuviai Tarptautiniam Koncerte.

Siame mieste, kur randasi Michigan Universitetas, buvo surengtas tarptautinis vakaras ir koncertas, bal. 10 d.

Tarp dalyvavusių 22jų tautų buvo ir lietuviai. Lietuvius perstatė advokatas J. P. Uvika iš Detroito ir J. Kripaitis, vietinis — abu sandariečiai. Muzikalų programą išpildė p-lė Zosė Zukauskaitė ir muzikas Jonas Jankus iš Detroito.

P-lė Zukauskaitė puikiai pasižymėjo padainuodama lietuviškų dainelių, o ypač "Kur Bakužė Samanota". Ji ir pirmiausia yra dainavusi lietuviškų dainų Amerikonų koncertuose ir padariusi su ja žymės pažinčių. P-lė Zukauskaitė yra jau pakviesta dalyvauti dideliame tarptautiniam koncerte rengiamam Detroit. Prof. J. Jankus davė muzikos ant piano.

Publika buvo mūsų artistais labai patenkinta ir entuziastiškai plojo.

Šiam svarbiam mieste pirmą kartą tokiame viešame parengime lietuviai pasirodė, palikdami gerų įspūdžių.

SLA. EKSORSIJA BALSAS IS LIETUVOS.

Vienas žymus Lietuvos veikėjas ir augsta vietą užimančios valdžioje, rašo SLA. Antrosios Ekskursijos reikalui ir tarpe kitko pareiškia sekamai:

"Šiuo kart dar negaliu oficialiai tarti savo viešą žodį rengiamos šią vasarą SLA. Ekskursijos Lietuvon reikalui, bet vis tik noriu gerbiamiems ekskursijos rengėjams pranešti, kad iš visų Lietuvoje ligi šiol žinomų Amerikiečių brolių rengiamų ekskursijų, didžiausios dėmės atkreipta tiek valdžios sferose, tiek visuomenėje į SLA. Ekskursiją. Šito susidomėjimo SLA. Eks-

kursija priežastimi yra seka-

mai faktoriai:
"1. Kad Ekskursiją rengia didžiausia ir įtakingiausia Amerikos lietuvių organizacija Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, talkininkaujant ir kitai svarbiai organizacijai—Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungai. Pirmoji S. L. A. Ekskursija paliko gražios atminties atbalsius Lietuvoje.

"2. Kad ši SLA. Ekskursija žada sudaryti naujus laimėjimus mūsų Klaipėdos uostui. Atplaukimas iš New Yorko tiesiai į Klaipėdą tokio gražaus ir didelio garlaivio, kaip Cunard Lnijos garlaivis "Lancastria", reiškia didelį prestižą Klaipėdos uostui. Kuomet tokios įtakingos ir visam pasauli žinomos anglų linijos garlaivis aplanko Klaipėdos uostą, tai reiškia mūsų uostui didelį laimėjimą.

"Šitie du faktoriai ir sudaro tą nepaprastą susidomėjimą Lietuvoje SLA. Ekskursija. Jūs broliai Amerikiečiai daug pasitarinėjate Lietuvai vis naujus laimėjimus Klaipėdos uostui teikdami. Todel mano įkėjimui yra, kad SLA. Ekskursija būtų kuoskaitlingiausia keleiviais, kad ji būtų lygiai tiek reikšminga savo skaitlingumu, kiek yra reikšmingas garlaivio "Lancastria", atplaukimas į Klaipėdos uostą. Tad mano širdingiausi troškimu ir prašymu yra, kad visi Susivienijimo organizacijos nariai ir visi Amerikos lietuviai lavakorčių agentai kiek galint daugiau pasidaruotų šios SLA. Ekskursijos pilniausiam pasisekimui, kad garlaivio "Lancastria" atplaukimas Klaipėdos uostą būtų neabejotinai užtikrintas.

"Iš mūsų pusės, Lietuvos visuomenė ir vyriausybė pasistengs atsikvėpti jums, broliai amerikiečiai, reikšmingu S. L. A. Ekskursijos sutikimu Klaipėdos uoste ir nuoširdžiu pa-

vašiniimu Lietuvoje ekskursijos dalyvių. Neturiu mažiausios abejonės, kad garlaivio "Lancastria" atplaukimas į Klaipėdos uostą bus tinkamai žymėtas, nes tokis didelis aišėjimas mūsų uostui reikalauja reikšmingai sutikti. Todel iš anksto drįstu tikrinti, kad šios vasaros SLA. Ekskursija sutiks tokį priėmimą Lietuvoje, kokio ligi gal nė viena Amerikos lietuvių ekskursija nėra turėjus".

Profesoriui M. Biržiškai Išleistuvės.

D. L. K. Vytauto Didžiojo Komitetas, rengia milžiniškas išleistuvias Prof. M. Biržiškos atsisveikinimui, ir pagerbimui, kuris iškeliausia Lietuvon.

Išleistuvės yra pasamdytas vienas iš garsiausių Amerikoje viešbutis, HASTOR HOTEL, Broadway, Times Square, New York.

Išleistuvių vakaro Programos I. Programo pradžia 8-tą Val. vakare, formalis supažindinimas pribunančių svečių su Prof. M. Biržiška, Simfonijos orkestra, ir šokiai.

II. Vakarienė 10-tą Val. laike vakarienės, atliekamas dainų programos, Choral, Solistai. Šioje programoje dalyvauja, lietuviai ir Ukrainiečiai.

III. Prakašbos teisės nuo 11 Val. Garbės svečiai: Lietuvos Min. B. K. Baltutis, Columbia Universiteto, Prof. Butler, Princeton Universiteto, Prof. Bender, Ukrainiečių atstovas, Baldgudžių atstovas, Žydų atstovas, Generalis Konsulas, p. P. Zadeikis, Konsulas, Kalvaitis iš Chicago, Vice-Konsulas p. P. Daužvardis, išleistuvių dalyviai kviečiami iš visos Amerikos, didžiojo New Yorko, ir apilinkės Lietuviai sudarys tūkstantinę minią. Po prakašbų bus duodama jauniui pasižinti, ir svečiams ikim noro pasikalbėti.

Bankieto rengimo Komitetas.

Pirmninkas, Kun. J. Simonaitis, Sekretorius, Kun. J. Balkunas, Išdinininkas, p. A. S. Trečiokas.

Kvietimų sekcijos nariai.

A. B. Strimaitis, J. Valaitis, A. S. Trečiokas.

Programos sekcijos nariai.

J. A. Antavičius, Kun. J. Balkunas, J. Šlikas.

Bankieto tvarkos sekcijos nariai.

Dr. M. J. Vinikas, X. Strumskis, Kun. N. Pakalnis. Įžanga ypatai \$3.00. Bankietas Balandžio 23 d. 1931 m.

Užsakymus prašoma prišiesti neveliau kaip Bal. 18-tos dienos, sekančiose vietose. Elizabeth, N. J. pas Kun. J. Simonaitį, Newark, N. J. pas A. S. Trečiokas, New York, Tėvynės administracijoje, Brooklyn, Vienybės redakcijoje, Brooklyn, pas Kun. Pakalnį, Brooklyn pas Kun. Balkuną.

A. B. Strimaitis

P. A. Dėdno Laidotuves

Petras A. Dėdnas mirė vidurnakty iš kovo 26 į 27 d. Bet Bostoną ši žinia pasiekė tik šeštadienį, kovo 28 d. Worcesteriečiai skubiai telefono pranešė "Keleivio" redakcijai ir prašė, kad skubiai praneštų man ir kitiems bostoniečiams, bet keleiviečiai prižadėję to nepadarė, nors velionis Dėdnas daug buvo pasidarbavęs "Keleivio" platiniame.

Tad nors suvėluota žinia, bet bostoniečius labai sujudino. Sekmadienį burys važiuavo į šermenis, o aš, p. V. B. Ambrose ir J. Lekys nuvažiuoju su tikslu pernaktuoti ir pirmadienį dalyvauti lai-

dotuvėse.

Nuvažiavę apie 8 val. vakare, radome pilną namą prisikimšusių žmonių. Pro minią prasigraudau pamatyti velionį Petrą, su kuriuom tiek daug teko tartis ir veikti bendrame tautiniame ir visuomeniniame darbe.

Kambary pavyzdinčiai graboriaus p. Civinsko sutvarkę. Petras guli, guli gražiame papuoštame grabe, gyvose gėlėse paskendusiam. Gėlių vainikus, kiek parašus pastebėjau, buvo sekančiai: nuo S. L. A. 358 kp.; Mr. & Mrs. Stanley Wackell; Mr. & Mrs. John Wackell; Colonial Ice Cream Co.; Mr. & Mrs. Jasaičiai; TMD. 50 kp. ir Sandaros 16 kp.; Bakanauskų šeima; Worcesterio Lietuvių Credit Union; Ukesų Pašalpinio klubo; Worcesterio Millbury St. biznierių; Vaizbos Buto; SLA. Pldomosios Tarybos; Mr. & Mrs. Cinski ir Matulevičio, velionio pusbrolio du vainikai.

Velionis Petras pašarvotas katalikiška tvarka. Vieni atėję taip liudnai pasižiūri, kiti priklaupę poteriauja.

Pabuvę šermenyse, vėliaus kiek paviesėję pas gerb. Laurinaičius, nuėjome poilsin. Ant rytojaus, kovo 30 d., anksti ryte pribuvome į šermenis ir Petrą palydėti į Amžino poilsio vietą — kapines. Apie 8 val. ryte žmonių kimština pilnas namas ir buriai gatvėse. Automobilių neužmatomos eilės. Prieš išlydėsiant, graborius p. Civinskas pakvietė mane kelis žodžius išarti prie velionio grabo. No rėjau daug ką pasakyti, bet vos kelis žodžius galėjau šartai. Galėjau Petro nematyti kaip tikro brolio. Prieš išlydint pribuvo adv. Šalnienė ir SLA. Centro sekr. p-lė P. Jurgeliutė.

Apie 9 val. Petras paskutinį kartą apleido savo namą, žiavome su tikslu pernaktuoti ir pirmadienį dalyvauti lai-

šingumo parodė draugams ir svečiams. Velionio karstą iš namo išnešė keturi laidotuvių uniformoje graboriai, kas darė labai įspudingą veizdą. Gerb Civinskas yra puikiai žinantis tvarką graborius. Pas jį viskas eina sistematiškai. Pirmiausiai važiuoja gėlių kupinas vežimas. Po jo svečių Profesionalų vežimas, kuriame buvau aš, p-lė Jurgeliutė, adv. Šalnienė, p. V. B. Ambrose ir A. Jasaitis. Antram vežime velionio žmona ir gimines. Toliaus velionio karstas ir paskui apie virš šimto automobilių.

Apie 9 val. pribuvome į šv. Kazimero bažnyčią, kurioje liko atlaikytos gėdulingos pamaldos. Iš bažnyčios tokia pat tvarka važiuoju į kapines.

Kapinėse, velionio karstą įleidus duobėn, graboriui p. Civinskui pakvietus S. L. A. sekr. p-lė Jurgeliutė pasakė trumpą prakalbėlę. Tuomi laidotuvių ceremonijos baigėsi ir visi atsiveikinę Petrą liudnai grįžome ir pas gerb. Jasaičius turėjome puikius pietus.

Velionio Petro asmenyje nekekome žymaus veikėjo ir vargu rasis jį pavaduotojas. Velionis buvo neišsemiamos energijos žmogus. Budamas laisvų pažiūrų žmogus, pirmiausia buvo socialistas, bet matydamas, kad socialistai lietuvių tautinius darbus distinkredituoja, metė juos ir stojo dirbti Sandaron ir SLA. ir TMD. Tai jo veik visą gyvenime trūšas ir buvo toms organizacijoms pašvestas. Dirbo joms dažnai pamiršdamas savo biznio ir šeimos reikalus. Dirbo ir niekada nesijautė nuvargęs, kol nuovargis paguldė amžinam poilsui.

Velionis buvo vos 39 metų amžiaus. Nuliudime paliko moterį Oną ir apie 4 metų dukrelę Aldoną. Iš Lietuvos paėjo iš Prancų kaimo, Plokščių valsčiaus, Šakių apskr. Lietuvoje paliko tėvą Antaną, motiną Agotą, brolių Juozą ir seserį Marę. Amerikoj giminių neturėjo, tik pusbrolių V. Matulaitį.

Paliktame testemente prašo brangaus grabo nepirkti, bet jei galima, kokį \$100.00 pasiūsti tėvui. Prašo, kad ant kapo pastatytų nors mebrangų paminklą. Prašo moterės, kad dukterį auklėtų dorai ir tautiškoj dvasioj. Už minutes prieš mirtį, ligoninėj prie jo

lovos esančiam p. J. Krasinskui padavė prašymą, kad visiems draugams pasakytų su diev ir tuomi mirė.

Velionis Petras per visą savo gyvenimą skubėdamas dirbo įvairius tautinius ir organizacinius darbus, pertaigi pats sau nieko negalėjo sukurti. Mirė biednas budamas ir tapo palaidotas žmonos tėvų žemėje. Buvusiems Petro draugams ir SLA. nariams būtų privalumas sukelti kiek kapitalo, velionio kuną išemus palaidoti nuosavam kape ir pastatyti nors kokį paminklą. Kurie tam pritariate, atsiliepkite.

Senas malunas.

Netoli Pompejos rastas senas romėnų malunas iš dviejų akmenų.

Jis dabar padėtas Field muzeuj, Chicagoj.

Naujas milžinas laivas.

Cunard linija greitu laiku pradės statyti antrą didelį laivą, kuri pavadins Britannia.

Laivas turės 73,000 tonų ir kainuos 30 mil. dolerių.

K. ŠIDLAUŠKO
APTIKA
Kurioje galima gauti visokių gdytojų ir įvairių šaknų. Reikalų kreipkitės: 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace. 120 Marine Road, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 2483 — W.

Lietuviškų Čevėrykų
Krautuvė
90 MILLBURY ST. Worcester, Mass. Vincas Česna, dabar parduoda visą tavą atsisirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Priėinamos kainos.

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.

Darydami kokius parengimus reikalaukite mūsų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.

P. A. DĒDYNAS

96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS
Telefonas: Park 7984

Garadžiar Telefonas So. Bos. 9777 Stubos Telefonas So. Boston 1463
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Pardodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair ga. zoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausią patarnavimą už priėinamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIEUVIS GRABORIUS

SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMA

Už pilną pagrabą galima apieiti su \$80 ir augčiau už dideliu. O už vaikus nuo \$20 ir augčiau. Patarnauja greitai ir pigiai.

OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:

250 Broadway So. Boston, Mass. Telephone So. Boston 4486

NORWOODO SANDARIEČIŲ
Koncertas ir Šokiai
PANEDĖLY
Balandžio-April 20, 1921

Lietuvių Svetainėj
ST. GEORGE AVE., NORWOOD, MASS.

Koncertas prasidės 4:30 val. vakare. Po koncerto šokiai iki 11:30 nakties.

DAINUOS "MES KETURI"

Worcesterio Lietuvių Jaunuolių Kvartetas

Julė Mitrikaitė

Iš Worcester, Mass. ir kiti.

"Mes Keturi" kuomet pradeda dainuoti, tai publiškai juoko būna iki ašarų! Jiems būna bėdos kokį gauna progą iš scenos pabėgti. Tad ateidami susijuoskite su tvirtais diržais, kad galėtumėte juoką atlaikyti. Užtikriname, kad Norwoodo ir apilinkės lietuviai tokio linksmo koncerto dar neturėję. Po koncerto bus šokiai. Gražis geriausia Naujojo Anglijos J. Dirvelio orchestra, iš Worcester, Mass. Kviečiam vietas ir apilinkės lietuvius atsilankyti, koncerte išgirsite daug gražių linksmų dainų, o po koncerto visi pasižiosime. Tokio parengimo dar neturėjome ir gal neturėsime. Įžanga ypatai 50c.

Visus kviečia Rengėjai.

Atpigo Laivakortes

Tuojas kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakorčių

AGENTURA

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokortes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) \$177.00

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką \$150.00

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo takų \$5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių takų \$8.00

Šis nupiginimas teisės nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpiučio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, visas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicago gyvenantiems visus patarimus suteikiame laisškais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

CHICAGOJE

BURNSIDE.

Baisus godumas.

Vietos komunistėliai, pabėgėliai iš SLA. 63 kuopos del savo godumo ant svetimo turto, prisiuntė kuopai bilą \$140. kaip raudonosios kuopos valdybos algą ir pasirašė pirm., A. Macukevičia; nut. sekr., A. Kuosaitis; fin. sekr. E. Bružas ir kas., M. Macukevičienė. Šita bila buvo pasiūsta Pullmano Banką, kad išgavus dar ten esamus narių sudėtus pinigus, kur 63 kuopos vardu randasi apie \$70.00. Bankas jiems tą bilą grąžino atgal. Tuomet jie pasiuntė 63 kuopos sekr., kuris gavęs tuojuos raportavo susirinkime, kad tie begėdžiai reikalauja sau algų, o jokio darbo kuopai neatliko.

Dalykas buvo taip: A. Macukevičia buvo 63 kp. vice-pirm. ir vedė 4 susirinkimus. Pirminko alga buvo \$4.00 metams, o vice-pirm. jokios algos negaudavo. Nut. sekr. Kuosaitis buvo tris mėn. Sekr. alga \$26.00 metams. O E. Bružas nebuvo visai kuopos valdyboje kaip kuopa gyvuoja. Bet jau rašosi kaip fin. sekretorius. Macukevičienė nors ir buvo 63 kuopos išdėninkė, bet jokios algos nebuvo mokama, nes taip buvo patvarkyta. Tačiau dabar jie jau visi reikalauja algų. — už ką? Gal užtai, kad jie apgaulingai buvo išėmė iš banko \$150. dolerių ir tas visas dalykas yra advokato rankose.

Tai vis mat vėrdan darbininkų gerovės tie visi žmonės yra biznieriiai ir gerai pasiturinti. Turėtų nors kiek gėdos reikalauti sau algų, kurios jiems nepriklauso ir neskriaudėtų jų vargšų darbininkų, kurie mokėjo savo dešimtukus del kuopos palaikymo. Tai mat, kokia teisybė randasi pas tuos taip vadinami "užtarėjai". Bet štai, kaip tik jie kur gali, tai perakiui stengiasi apiplėsti tuos pačius darbininkus.

Nesiseka apgaudinėti.

Raudonieji pabėgė iš SLA. 63 kuopos, visokiais budais bando vietos žmones apgaudinėti, bet nesiseka ir gana. Ir pas juos pačius jau neviskas tvarkoje. Štai 63 kp. turėjo suvirš 200 narių ir kada pabėgėliai traukėsi lauk, tai viso sudarė vos 25 ypatas, bet nekuri laiką pabuvus, trys jau sugrįžo atgal nuo pabėgėlių ir dar girdisi, kad ir daugiau tariasi grįžti, tik klausimas ar juos priims, nes jie turi labai dideles gerkles. Gi patys komisarai jau mato retėjančias jų eiles, tai griebiasi visokių melų ir kitokių intrygų gazdinimui. Bet jie tuomi irgi nieko neatsieks, nes protaujantis žmogus į tai jokios atydos nekreipia ir jų neklauso. —R....

SOUTH ENGLEWOOD

Taip negražu.

Iš šios kolonijos "Naujienuose" tilpo korespondencija ir pasirašo "Jūsų Reporteris". Laiks nuo laiko matosi žinių tu reporterio parašytų, bet jis negali parašyti nei vienos žinutės nekandžiojes pavienių ypatų bei organizacijų. Pereitais metais jis buvo užpuoles ir kandžiojo vaikų draugijėle ir jų mokytoją. Dabar jau jis puola kitus rasydamas visokias nesąmones. Jis sako, kad girdi trys ir pusė tautininko šaukią susirinkimus ir nori vietinius draugijas prijungti prie SLA: Toliaus kalba, kad įstojus į Susivienijimą, senesni nariai bus išmesti ir dar kitokiais budais gązdina draugijų narius. Pasirodo, kad tas reporteris negalvoja savo protu, o tik rašo, ką kiti jam sako. Tai pigios rūšies varoma propaganda. Jis nieko nežino apie draugijas ir jų padėti ir apie pati SLA. ir tuos žmones, kurie stengiasi apsaugoti draugijų narius, o tik keršto pa-

imtas visokiais budais kandžioja.

Bet čia yra štai kas svarbu, kad seniaus bolševikai gązdino ir atkalbinėjo draugijas, kad nesirašytų į SLA. "Naujienuose" tuomet rėkė, kad bolševikai griaua SLA. Bet dabar matome, kad Pačios "N." pradeda eiti bolševikų pėdomis. Tas jau parodo, kad "Naujienuose" SLA. jau ne "košer" ir vėro propagandą, kad pašaliniai žmonės nesirašytų į SLA. Reikia atminti, "N." redaktoriai taip pat yra SLA. nariai ir dabar gema klausimas — kokių tikslu jie taipina prieš SLA. propagandą? Taip yra negražu!

SLA. Narys.

Bereikalingi Bolševikų Prisirėngimais.

Kaip jau teko patirti vietinėje raudonųjų spaudoje, kad jie visu smarkumu renęsi dar ryti ataką ant Tautiškų kapinių valdybos ir veikiančios komisijos, per susirinkimą, kurs įvyko pereiname sekmdieny, bal. 12 d., Lieutuvų Auditorijoje.

Matomai mūsų favorščiai labai pyksta, kad dabartinė kapinių valdyba jiems nepavedė rengti apvaikščiojimą gegužės 30 d., kuriame jie būtų turėję progos pasimelsti už Lenino "dušią."

Bet kapinių valdybai išdavus raportą iš jų veikimo apvaikščiojimo reikale, lotų savininkai pilnai buvo patenkinti valdybos ir komisijų tvarkymu ir pagyrė, kad jie rūpinasi grynai lietuviškais reikalais ir atsisakė klausyti Maskvos propagandistų. Tai, žinoma, buvo didelis smugis komunistinėms davatkoms, bet ką jau padarysi, kad to-

kia jau "Dievo valia".

Tai ot ir išėina, kad iš didelio debesio — lietaus nei laubėlo. Tokiu budu ir komunistų tas didelis prisirengimas neatnešė jokių vaisių — neturėjo progos nei patruksmauti. —RP.

Atvelykio Radio Programas.

Balandžio 12 d., nuo 2 iki 3 val. po pietų iš galingos W. B. B. M. stoties, pastangomis Peoples Furniture Kompanijos, buvo leista per orą gražios lietuvių dainos. Tarpe daugybės lietuviškų laudies dainų, programos bova pradėtas su daina, "Kur bėga še supė" ir baigtas, "Lietuviais esame mes gimę", kurias labai gerai ir galingai sudainavo dubeltavas vyrų ir moterų kvartetas. Taipgi labai gražiai sudainavo daug dainelių, solo ir duetų, kurie pažymėtinai tapo gerai išpildyti. per pnia A. Skamarakiene, Elena ir Ona, A. Čiapa ir J. Romaną.

Taipgi buvo pateikta labai naudingos kalbos, juokai ir bėgančios žinios. Peoples Furniture Kompanija labai atsižymi davimu šių programų. Mat, gramafonų rekordų nevertojama, bet pildo šiuos programus daininkai, nežiurint kiek daug tas lėsuotų. Todėl ir yra Peoples krautuvėjų programai geri ir begalu malonu jų klausyti. —Klausytojas.

J. Laukio Paskaita.

Tema — Musų Visuomenė.

Balandžio 12 d., Mildos svetainėje įvyko p. J. Laukio paskaita, temoje "Musų Visuomenė". Pasiklausius jo paskaito, galių drąšiai saky-

ti, kad p. Laukis yra geras preleventas. Gana aiškiai ir trumpoj formoj išaiškino priežastis visuomenės atsiradimo. Preleventas darė tiesiog mąstiką peržvalga iš praeities istorijos ir trumpoje sutraukoje tikiybinius davinius.

Pats pamatinis, reiškinys buvo tas, kad jeigu norim, kad visuomenėje kiltų ir bujotų kilni ir skaisti dorovė, tai turime pirmiausia pradėti patys nuo savęs—pirma, buk tave imti sau už pavyzdį, tobulink dorai savo mintis, tuomet ir kiti tave paseks.

Taipgi vaizdžiai nurodinėjo, kodėl gema blogumai visuomenės draugijoje ir kaip reikia to vengti ateityje. Zodžiu sakant, tai buvo labai naudinga ir pamokinti prelekcija ir atsilakiusieji likosi netik pilnai patenkinti, bet nat praše, kad jis sekandia nedėlia pateiktų kitą paskaitą toje pačioje vietoje, ką preleventas ir pasižadėjo padaryti, kas duos progos pasiklausyti ir tiems, kuire pereiną nedėdienį neturėjo jos.

Publikos dalyvavo neperdaugiausia, kadangi tą dieną buvo keliatas susirinkimų, bei kitokių parengimų, o prie to, buvo graži, šilta diena ir daugumas buvo išvažinėję iš miesto. Taipgi preleventas nusiskundė, kad vietiniai laik raščiai atsinešė labai šaltai, išskyrus "Sandarą". Sako, nenorėję net veltui vietos duoti pranesimams.

Taipgi baigdamas, turiu pasakyti, kad tai buvo puiki prelekcija ir galima labai daug pasimokyti. Taipgi, jeigu bus sekantį nedėdienį, tai patariu nepraleisti šios progos ir skaitlingai susirinkti ir pasiklausyti, o užtikrinu, kad busite pilnai patenkintais. —M. K.

BIRUTĖ

Flashes of lightning through the dark! Thunder Shaking the earth! Devils and Imps dancing and twisting at the will of the master-mind. Weird sounds accompany them; then calm nad beautiful music. Pretty girls and good-looking men—all laughing, flirting and drinking tea. But the tea has been drugged—each person falls in love with the person he meets next and what dewiltry there ensues.

It is the work of the sourcerer. People are but puppets who respond to his will and

he laughs at the havoc he has wrought.

This is but a glimpse of the opera that Birute is going to put on this spring. "The Sourcerer" or "Ranagius" is to be put on May 3, 1931 at the Lithuanian Auditorium so as to accommodate our Lithuanian public.

This opera was written by Gilbert and Sullivan, famous composers of light operas that are full of beautiful music and much action. I'm sure no one would want to miss this evening of delightful entertainment so don't forget the date. More anon. — Bee Tee.

Duodam Lietuviškus Programus per RADIO Kas Sekmdienį nuo 2 iki 3 v. po pietų iš WBBM. Broadkastinimo stoties, 770 kil.

Didelis Pavasarinis Išpardavimas

Peoples Furniture Krautuvėse

Dabar tęsiasi abiejose

ANT

Rakandų, Radio, Kaurų, Pianų Ladaunių, Drabužių Plovyklių ir visokių kitų Namam Reikmenų.

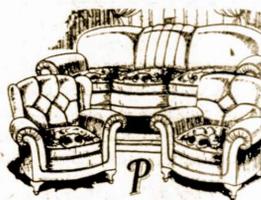
KAINOS SUMAŽINTOS NUO 30 IKI 60 NUOSIMCIŲ. LENGVUS ISMOKEJIMAI

Štai Keliatas Pavyzdžių RADIOS

Visu gerųjų išdirbysčių, dabar galite pirkti Peoples Krautuvėse už mažiau kaip pusę kainos.

už —
\$100 vertės pilnai įrengti radios po \$49.00
\$175 Kombinacijos radio su gramafonu pilnai įrengtas po \$80.00
Brunswick Kombinacijos radio su gramafonu, mados 31 \$125.00

PARLOR SETAI pasiduoda už išdirbystės kainą. Nes Peoples Krautuvės turi nuosavą dirbtuvę. Šis puikus 2-ju šmotų setas, dengtas su aukštos rūšies Mohair, webbed konstrukcijos verti \$100.00

\$69.50

Sumažintos kainos ant Plovyklių

Nauja labai daili PRINCESS Plovykla verta \$120.00 už \$77.50
Maytag nauja plovykla \$98.50
Thor nauja plovykla \$99.75
Hoover arba Eureka šlavikai pilnai gvarantuoti po \$18.00

LENGVUS ISMOKEJIMAI TEIKIAMA VISIEMS

Krautuvės atviros Antradienio, Ketvirtadienio ir Šeštadienio Vakaraus.

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Cor. Richmond St. Cor. Maplewood Ave.
TEL. LAFAYETTE 3171 HEMLOCK 8400

Lietuviai Turetų Žinoti

Kad Universal State Banke galite gauti užtikrintus ir saugius pirmus morgičius su 6-tu nuosimčiu.

Taipgi, keliaujanti Lietuvon galite pasiskirti laivus į Lietuvą ant geriausių linijų.

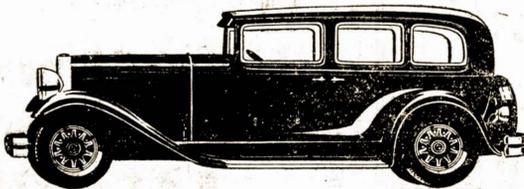
Savininkai namų galite gauti paskolas, jeigu turit atsakančą nuosavybę.

Taipgi mokame 3-čią nuosimtį ant pinigų padėčių į taupymo sąskaitas, kur saugumas yra užtikrintas.

Tautiečiai yra kviečiami atsilankyti į jiems žinomą vietą.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 South Halsted Street, Chicago.

THE New NASH

Pranešame visiem lietuviams, draugam ir kostumeriam, kad mes parduodam naujus 1931 metų NASH Automobilius, kurie yra žymiai patobulinti ir kaina žemesnė nuo \$140.00 iki \$360.00 negu kad buvo pereintais metais. Dabartinė kaina yra sekandiai:

4 Nauji 6 Cilinderių nuo \$795.00 iki \$845.00 f. o. b. factory
18 Nauji 8 Cilinderių nuo \$945.00 iki \$2025.00 f. o. b. factory

Mes turime Salesrumyje ant parodymo visokių modelių — didelių ir mažų karų ir esame gatavi patarnauti jums ant pareikalavimo. Ateikite ypatingai arba pašaukite telefonu,

VICTORY 4929

Mūsų ilgų metų patyrimas šiame biznyje užtikrina jums gerą ir teisingą patarnavimą. Todėl, jeigu manai pirkti karą, tai atėik ir pamaty naują

NASH

Bridgeport Auto Sales

JULIUS J. JENELIUNAS, Pres.
3222 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

Chicagoje

ALTS. 4-to Apskričio Konferencija.

ALT. Sandaros 4-to Apskričio konferencija įvyksta nedėlieny, balandžio 19 d., 2-raj. po pietų, Sandaros svet., 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Yra kviečiami visi kuopų išrinkti kuopų delegatai bei veikėjai dalyvauti šioje konferencijoje, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir nustatyti programą vasaros sezono veikimui.

Taipgi ši konferencija yra pats pirmasis konferencija ir todėl randasi daug reikalų prieš busimąjį Seimą Detroito. Tai ir yra būtinas reikalas veikėjams atsilankyti į šią konferenciją.

4to Apskričio rašt.
M. K. Silius.

Lietuvių Daktarų Banketo Įspūdžiai.

Dalyvavo prof. M. Biržiška.

Puošniam Del Prado viešbuty pereinam sekmadienį mūsų daktarų draugija surengė banketą, kuriam dalyvavo virš šimto svečių. Nemažai čia matė ir advokatų, aptiekojų bei laikraščių redaktorių.

Svarbiausią šio banketo ir abelnai visos daktarų draugijos dvasią pareiškė Dr. Strikolis, pirmininkas: Mes norime arčiau susipažinti, solidariai veikti, prisilaikant etinių taisyklių ir visur prisidėti prie tautinio judėjimo.

Dr. Drangelis, Lietuvių Rateljio pirmininkas, atpasakojo kas buvo veikta bėgyje pastarųjų 25 metų. Adv. Olis paaiškino kodėl neapsimaka banketuose ilgai kalbėti. Tame kalbų Dr. Juozaitis dukte pašoko du šokių; p. A. Vanagaitis su Olšausku sudainavo p. Biržiškos "himnų" apie Vilniaus kraštą.

Pats garbės svečias prof. M. Biržiška velokai sugrįžo iš Kenosha, Wisc. Įėjus jam salėn visi sustoję smarkiai plojo. Gerb. svečio kalba buvo trumpa ir apsirubežiavo linkėjimais, kad Am. lietuvių daktarai sektų mūsų daktarų tradiciją ir būtų taipgi visuomenės veikėjais. Dr. Strikolis jam atsakydamas priminė, jog kol gyvuos šie daktarų draugija Lietuvos ir jos sostinės reikalai nebus užmiršti. Čia vel publika karštai plojo.

Rengimo komisijoj apart paties pirmininko buvo Dr. Slakienė, Dr. Bložis ir kiti. Kaip paprastai šiame bankete buvo linksmus šokiai grojant p. Jozavito orkestrai.

V.

Iš SLA. 55 Kuopos Susirinkimo.

Balandžio 12 diena įvyko SLA 55 kuopos susirinkimas. Narių atsilankė vidutiniai. Atidarius susirinkimą visa valdyba užėmė vietas. Skaitytas protokolas ir priimtas. Sekė raportai: Prisiraišė M. Stanonienė ant \$1000. apsaugos ir \$12 pašalpos sąvaitėje. Persikėlė į aukštesnį skyrių J. Kavaliauskas, \$1000. apsaugos ir \$12. pašalpos sąvaitėje. Užsimaldavo J. Festerlingis. Jis susižeidė dirbtuvėje koją; ligonis gyvena kitoje kolonijoje, per centra pasiūstas lankytojas iš kitos kuopos.

Jau komunistai galutiniai

noma ir galima viešai praneš atsiskirė nuo kuopos ir jau žiti, kiek mūsų kuopa turi narių. Gerame stovyje kuopa turi narių 102, 2 narių dar nežinoma, 20 narių niekur nepriklauso—išbraukė, nežinia, gal iš priešasties bedarbės.

Komunistai giriasi per "Vilnij", turinti apie šimtą narių raudoname sojuze: nežinia, gal jie mūsų kuopos narius garsina. Nors tikrenybėje toks sojusas nevyvoja, dar negavo čarterio ir jie negaus, bet savo sekėjus mulkina ir vilioja iš jų pinigų. Buvusi komunistų valdybos dar nesugražino kuopai turta, nors jie nūn nebėra kuopos nariais, nepatinka turta savinasi. Nepatinka komunistams mūsų kuopos

numeris ir nariai, bet jiems patinka kuopos turtas. Mat komunistams kaip ir kapitalistams pinigas tinka, kad ir priešų. Darbas pavestas advokatui—ilga netrukus komunistai turės gražinti kuopai turta, nes komunistinė valdyba buvusi tebėra po kaucija.

Negerai, kad ir šiuo laiku davėsi save apgautinėti komunistams. Dabar komisarų susipovimas del šiltų vietų atidarė akis ir menkai susipratusiems pamočnikams. Nebelakstys su blanka ir neberinks aukų iš vargšų bedarbių dykaduoniams komisarams.

Gauta laiškas iš centro ekskursijos klausimė. Paraginta nariams daugiau pasidaruoti gaviūni narių ir paraginti daugiau važiuoti į Lietuvą su Tėvynės rengiama ekskursija.

Kaip siaučia nedarbė, niekur negalima gauti darbo daug važiuoja į Lietuvą ir iš šios kolonijos.

— Korespondentas.

Tiketai į A. Vanagaičio Vakara.

Galima gauti Sandaraj.

P-no A. Vanagaičio statomam veikalui "Buridano Ašilas" Civic teatre bilietus galima gauti Sandaraj. Kainos nuo \$1. iki \$2. Vietos rezervuotos. West Pullman, Ill. 18 pt.

BRIGHTON PARK

Apilpė p. Marozio kepyklą Pereito šeštadienio vakare iš p. Marozio kepyklos 4332 S. California Ave. išplėšė \$40.

Į kepyklą įėjo vienas vyras nusipirkti duonos kepalą. Išimainės dešimkę jau buvo beinas lauk, bet prie durų sutikęs tris savo sėbrus grįžo atgal ir duonkepiui bei mašinistui liepė gulti ant grindų. Pasukė je apkraustė registerį. P-ni Marozienė tuo laiku buvo viršui, o p. Marozas lauke.

— Rep.

Paul M. Smith & Co.

REAL ESTATE LOANS & INSURANCE

Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznis visokios rūšies. Nėra skirtumo apeliinkės ir kur yra ir kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2 mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas. ...

Tel. Lafayette 0455

4425 So. Fairfield Ave.

LIETUVOS PASKOLOS BONAI

Mes mokame už Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus brangiausia už visas kitas įstaigas Amerikoje. \$80.00 už \$100.00 vertės boną ir \$40.00 už \$50.00 vertės.

Norėdami parduoti, atsikreipkite ypatingai arba prisiskirkite registruotame laiške. Tuoj gausi banko čekį. Prigiamė dokumentus keliauninkams, parduodame laivakortes ant visų ekskursijų rengiamų per Lietuvą laivakortėms Agentų Sąjungai. Siunčiam pinigų Lietuvon.

JOHN J. ZOLP

4559 South Paulina Street,

Tel. Virginia 2448

Archer Ave. Bird Store

Parduodame Kanarkas, Papugas, įvairius Pankšius, Importuotas Kietkas, Šiltų Kraštų Zuvis, Stiklinius Zuvis Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvulikus.

John F. Kalkė, Savininkas.

4123 Archer Ave., CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 2035 "Sveikinkit su Gėlėmis" **Urba Flower Shoppe** Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai. Specializuojame Laidotuviams Gėlėmis. 3324 So. Auburn Ave.

LOVEIKIS Kvietkininkas

NUŠKINTOS KVIETKOS Pristatome į visas miesto dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai. 3316 S. Halsted St., Chicago Phone Boulevard 7314

PRANEŠIMAS

Siuomi šaukiamas Amerikos Liet. Daktarų Dr-jos mėnesinis susirinkimas, kuris įvyks Dr. M.T. Strikolio ofise, 4645 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., penktadieny, balandžio 24 d., 8:30 val. vak. Meldžių gerb. kolegų nesivėluoti, nes randasi išsprendimui nemažai svarbių reikalų. Priek tam, Dr. M. T. Strikolis skaitys referatą: "Anesthesia". Diskusantai paskirti Dr. S. Biežis, Dr. V. S. Narvauskas ir Dr. J. P. Poška. Dr. A. L. Graičiunas, sekr.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Duodu Paaikškinimą

Vyrams ir Moterims — jauniems ar seniems, kuriems niešti oda ir tui nesmaguma ir slenka plaukai. Kurie nori turēt tankius gazius plaukus, klausite. Mes vaistų neparduodam, tik patarimą. Frišjuskit stampą.

L. J. GECHUS Room 600 201 N. Wells Bldg., Chicago, Illinois.

Phone Yards 5423

J. W. ZACHAREWICZ

Real Estate, Insurance and Loans

903 West 33rd Street CHICAGO, ILL.

Universal Restaurant

Skanus Valgymai Kepta Vištiena

750 W. 31st St.

Netoli Halsted Street A. A. NORKUS Sav.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDEJAI Didysis Ofisas

4605-07 S. Hermitage Ave.

Tel. Yards 1741 ir 1742

SKYRIUS

4447 South Fairfield Avenue

Tel. Lafayette 0727

SKYRIUS

1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

Tel. Cicero 3794

SKYRIUS

3201 Auburn Avenue

Tel. Boulevard 3201

J. PAWLOWICZ, A. L. J. F. RADŽIUS

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje

Laidotuvių patarnavimas geriausia, ir pigiau negu kiti: todėl kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.

Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174

Skyrius: 3238 So. Halsted St., Telephone Victory 4088

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av. Chicago

J. LULEVIČIUS

Graborius ir Balsamuotojas

3103 So. Halsted St. Chicago

Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvių visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia veitui.

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 Marquette Road

Ofiso Valandos: Nuo 9—12 val. ryto. Nuo 1—4 ir nuo 6:30—8 val. vakare

Seredomis nuo 9—12 val. ryto. Nedėliomis pagal sutartį.

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

Gera Proga.

Norintieji gauti gerą ukę ir geroj vietoj, atsišaukite per laiška arba atvažiuokite ypatingai pamatyti.

JOHN MOCKUS New Era Michigan.

S. D. LACHAVICZ LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvių kuopigianai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užgandinti.

2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. ŠLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiesty Room 1502

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 West Washington Street

Corner Washington and Clark Sts. Ofiso Tel. Central 2978

Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS

10 South LaSalle Street

Vakarais nuo 6 iki 9 valandai

3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

PAUL M. ADOMAITIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje Room 2414

One North La Salle Building

One North La Salle Street

(Cor. La Salle and Madison Sts.)

Ofiso Tel.: State 2704; 4412

K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS

127 N. Dearborn St., Room 1111

Telefonas Central 4411

Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

GYVENIMO VIETA

3323 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 1310

Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 So. LaSalle St., Room 2001

Telephone Randolph 0331—0332

Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.

3241 South Halsted Street

Telephone Victory 0562

7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue

Virš Marshfield Drug Store

Arti 47th Street

Phone Pullman 8484

DR. J. ETERNO

PHYSICIAN AND SURGEON

Office Hours: 8 to 9 A. M. 1 to 3; 6 to 8 P. M. Sunday 9 to 11 A. M.

240 E. 115th St. Chicago, Ill.

Phone Victory 2514

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8:30

Nedėliomis pagal sutartį

3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514

DR. A. J. ZIMONTAS

SENJAUSIAS LIETUVIS

DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu

Phone Canal 2218

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted Street

Residencija: 4193 Archer Avenue

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms. rti prieš piet. pašalpis telefontu